

Tussenevaluatie Subsidieregeling flexibel beroepsonderwijs in de derde leerweg

Erik Keppels (KBA Nijmegen)

Wouter van Casteren (ResearchNed)

Bianca Leest (KBA Nijmegen)

Myrthe Hendrix (ResearchNed)

m.m.v. Sanne de Kroon (KBA Nijmegen) en Koen Lucas (ResearchNed)

16 februari 2023

Projectnummer: K2022.073

© 2023 KBA Nijmegen

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, en evenmin in een retrieval systeem worden opgeslagen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van KBA Nijmegen.

No part of this book/publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding	7
1.1 Onderzoeksmethode	7
1.2 Respons	8
2 Een overzicht van de 36 Flexprojecten	9
2.1 Opleidingsdomeinen en -niveaus	10
2.2 Flexibele elementen	11
2.3 Doelen en inhoud	12
3 Procesevaluatie en uitvoering regeling	15
3.1 Samenwerken: wie, waarom en hoe?	15
3.2 Het realiseren van flexibiliteit in het onderwijsaanbod	21
3.3 Voortgang	24
3.4 Knelpunten en succesfactoren	25
4 Resultaten	27
4.1 Ontwikkelde flexibele onderwijsprogramma's	27
4.2 Aansluiten bij de vraag van de arbeidsmarkt en behoeften van de doelgroep	28
4.3 Werving en wervingsstrategie	29
4.4 Duurzame verankering	30
5 Conclusies en aanbevelingen	33
Bijlage – Samenvatting van de Flexprojecten	37

Samenvatting

De [Subsidieregeling 'Flexibel beroepsonderwijs derde leerweg'](#) heeft tot doel om flexibele onderwijsprogramma's in het mbo te ontwikkelen die aansluiten op de scholingsvraag van werkenden en werkzoekenden. Een subsidieaanvraag vereist dat minimaal één bekostigde en één niet-bekostigde mbo-school samenwerken. Er zijn 36 Flexprojecten toegekend en 20 aanvragen afgewezen. Een enkeling is toegekend in 2019 (4x), het gros in 2020 (22x) en nog een substantieel deel in 2021 of begin 2022 (10x). De meeste Flexprojecten zijn nog bezig. Onderhavig onderzoek betreft een tussenevaluatie van de Subsidieregeling.

Overview van de Flexprojecten

Flexprojecten worden vooral voor de domeinen Zorg/welzijn en Techniek/procesindustrie ontwikkeld (Bouw/infra en Voedsel/natuur/leefomgeving volgen op gepaste afstand). Het zijn domeinen met grote tekorten aan personeel die verhoudingsgewijs in grote mate zijn aangewezen op volwassen zijinstromers en herintreders die om- en bijgeschoold moeten worden. Juist voor deze doelgroepen is flexibel onderwijs belangrijk. Van de bekostigde mbo-scholen doen er 38 van de 55 mee met in ieder geval één Flexproject in de subsidieregeling. Scholen die niet meedoen zijn merendeels klein van omvang (zoals Rivor, Menso Alting, ROC TOP, De Rooi Pannen en een aantal vakinstellingen). Van de nbi's die momenteel erkende niet-bekostigde mbo-opleidingen in Nederland aanbieden doen er 16 van de 103 mee aan de Subsidieregeling. Een vijftal nbi's doet in vier of meer Flexprojecten mee: Technicom (7x), Litop (5x), Salta Group (5x, NCOI/LOI), Educared (4x) en Spring Instituut (4x). Het zijn vooral de nbi's die zich in de sectoren Zorg/welzijn en Techniek/procesindustrie specialiseren die meedoen, naast een aantal grote aanbieders met een divers aanbod aan opleidingen in vele branches.

Motieven om aan de subsidieregeling mee te doen

De meest voorkomende motieven om mee te doen aan de Subsidieregeling zijn:

- a) het dalende aantal jonge studenten bij bekostigde mbo-scholen en daardoor de urgentie om nieuwe doelgroepen zoals volwassenen en werkenden/werkzoekenden aan te boren (met name in krimpregio's),
- b) om te experimenteren met flexibel onderwijs en het eigen beleid rondom LLO aan te slingeren,
- c) omdat het bedrijfsleven nadrukkelijk vraagt om een beter passend aanbod voor volwassenen (korte, arbeidsmarktrelevante trajecten) en om een eenduidig/uniform aanbod in de regio,
- d) omdat de vraag naar personeel in de techniek en zorg dermate groot is dat samenwerking tussen publieke en private onderwijsaanbieders opportuun is,
- e) omdat geld nodig is voor het ontwikkelen van nieuwe leermiddelen, en
- f) omdat het de gelegenheid biedt om nieuwe markten aan te boren (voor private partijen een reden).

Ambitieuze plannen met betrekking tot flexibiliteit

In het merendeel van de Flexprojecten is het voornemen om de opleidingsprogramma's zo in te richten dat een deelnemer het traject in eigen tempo kan volgen (tijd- en plaatsafhankelijk), kan beginnen wanneer die dat wil en zelf de volgorde van leren bepaalt. Het is vaak de bedoeling dat maatwerk op basis van validering, versneld examineren of EVC mogelijk is, met veel online leren maar ook leren op werkplek. De plannen met vele flexibele elementen zijn derhalve ambitieus te noemen.

Vertraging in de voortgang

Zoals al bekend was, hebben veel Flexprojecten (vooral in 2020) vertraging opgelopen. Circa de helft van de in 2019 en 2020 toegekende projecten heeft verlenging aangevraagd. Corona is de belangrijkste reden van vertraging, maar niet de enige reden. De onderwijsaanbieders kampen met capaciteitsproblemen en hebben moeite om goede enthousiaste projectleiders te vinden en de projectgroepen te bemannen. Ook ziekte en personeelsverloop zorgde menigmaal voor vertraging in de projecten. De looptijd van de regeling van twee jaar vinden de betrokken onderwijsaanbieders ambitieus, maar net te doen (als er geen coronapandemie zou zijn geweest).

Projectenplannen voldoen aan de 'hoekstenen' nodig voor flexibiliteit en sluiten aan op de vraag, maar goed zicht op ontwikkelde producten ontbreekt nog

Rond de jaarwisseling 2022/2023 zijn veel delen van onderwijsprogramma's ontwikkeld en flexibel gemaakt, maar bevindt een groot deel van de projecten zich nog in de afrondende fase. Ook ontbreekt een goed zicht op de precieze inhoud van alle ontwikkelde producten. Op basis van de geanalyseerde plannen en de gevoerde gesprekken zijn we voorzichtig positief over de in ontwikkeling zijnde opleidingsprogramma's voor de derde leerweg. De samenwerkingspartners weten op welke aspecten ze moeten inzetten om flexibiliteit mogelijk te maken (inzet op modulair, digitale content, intake/validering, online leeromgeving, begeleiding) en hebben elkaar daar in veel gevallen ook op uitgezocht. Vaak wordt de private partij betrokken omdat die ervaring heeft met het lesgeven aan en begeleiden van volwassenen (o.m. met digitale systemen om het leerproces te volgen) en van het ontwikkelen van pakkende online content en wordt daarmee inherent aangenomen dat daarmee wordt aangesloten bij de behoeften van bedrijven en doelgroep. De meerwaarde van de bekostigde mbo-scholen zit vooral in het goed kennen van de kwalificatiedossiers en de goede contacten met bedrijven, waardoor het ontwikkelen van modules die aansluiten op de beroepssituatie sterker is en vaker getoetst wordt door bedrijven die door de bekostigde mbo-scholen zijn aangehaakt bij de Flexprojecten. De publiek-private samenwerking heeft daarmee meerwaarde voor het creëren van flexibele opleidingsprogramma's.

Positief is dat in diverse projecten de toenadering tot bedrijven is gezocht of dat het project op vraag vanuit de arbeidsmarkt tot stand is gekomen. Bedrijven zijn vaak partner in het project. Er wordt op ingezet en de tijd genomen om modules te ontwikkelen die betekenis hebben op de werkvloer (welke (delen van) werkprocessen horen bij elkaar in een gegeven beroepssituatie?), en ontwikkelde modules worden in meerdere projecten voorgelegd aan bedrijven.

Te weinig inzet op het professionaliseren van personeel

Om flexibiliteit van onderwijs te realiseren is meer nodig dan het flexibiliseren van het opleidingsprogramma en bijbehorende systemen (zoals e-portfolio's, online leeromgevingen en managementsystemen). Ook de begeleiding van deelnemers moet aansluiten, en dat doet het vooral bij bekostigde mbo-scholen nog onvoldoende. Docenten moeten de verandering naar een coachende rol veelal nog maken. Hoewel inmiddels activiteiten zijn ontplooid op het gebied van professionalisering van personeel, is de voortgang op dit aspect nog relatief beperkt.

Werving is onderbelicht

Werving en wervingsstrategie is in de regeling een belangrijk aspect, zodat een Flexproject niet eindigt met een ontwikkeld opleidingsprogramma maar dat het ook daadwerkelijk wordt gevolgd door deelnemers. Hoewel de meeste Flexprojecten nog in de ontwikkelfase zitten en nog niet bezig zijn met het werven van deelnemers, zijn de voortekenen niet gunstig. Allereerst omdat de Flexprojecten die er al wel mee bezig zijn moeite hebben om deelnemers te werven. Ten tweede omdat de werving en te hanteren strategie om te werven niet bovenaan de prioriteitenlijst van samenwerkingsverbanden staan. De originele in de subsidieaanvragen geplande strategieën, die vooral gericht zijn op de gebruikelijke wervingsmethoden, moeten meestal nog worden geoperationaliseerd. De angst onder (en eerste

ervaringen van sommige) samenwerkingsverbanden is dat de werving en deelname weleens tegen kan gaan vallen. Mbo-scholen merken dat de bereidheid van bedrijven in bepaalde branches zoals horeca en kapsalons om in scholing te investeren door schulden uit coronatijd gering is, dat er een gebrek aan leercultuur bij bedrijven in diverse technische branches is, dat de kaartenbakken van UWV leeg zijn en dat bedrijven alle 'handjes' nodig hebben en geen werknemers vrij willen geven voor scholing. Met betrekking tot de kwetsbare doelgroep en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt speelt ook mee dat zij negatieve leerervaringen hebben en niet zo snel bereid zijn tot scholing (zelfs bij flexibele, pakkende trajecten).

Een belangrijke leerervaring is dat de school de bedrijven actief moet benaderen en de flexibiliteit van de nieuw ontwikkelde programma's en voordelen daarvan uitlegt, en bij voorkeur op directieniveau om deelname daadwerkelijk te realiseren. Individuele deelnemers zoals zij-instromers en herintreders worden niet of beperkt bereikt met werving bij bedrijven en instellingen. Het is maatschappelijk wel gewenst gezien de krapte op de arbeidsmarkt dat de onderwijsinstellingen deze doelgroepen (op termijn) gericht en met innovatieve werving gaan interesseren voor flexibel beroepsonderwijs.

Een geringe deelname in de nieuw ontwikkelde opleidingstrajecten brengt ook de rentabiliteit ervan in het geding. Het grote voordeel voor de samenwerkingsverbanden is dat ze de ontwikkelkosten vanwege de subsidie niet hoeven terug te verdienen. En door de flexibiliteit van de programma's, het gebruik van online content en monitoringssystemen en de meer coachende rol van docenten/begeleiders is het benodigde aantal deelnemers sowieso al kleiner. Daarnaast denken de mbo-scholen over verschillende methoden na om de trajecten betaalbaar te houden in het geval de deelname tegenvalt: bijvoorbeeld door de begeleiding en 'servicedichtheid' af te schalen of bedrijven extra te laten betalen als ze meer begeleiding/service willen, of door samenwerking met de partner bij de uitvoering van het onderwijs te overwegen, door deelnemers van elkaar samen te voegen tot een klas, of door de eigen deelnemers samen te voegen (met deelnemers uit reguliere opleidingstrajecten, of op de werkvloer vanuit verschillende bedrijven of vanuit verschillende flexibele trajecten in vaste coachingsuren).

Voorzichtig positief over de doeltreffendheid van de subsidieregeling

Bij doeltreffendheid gaat het om de vraag of de resultaten het gevolg zijn van de Subsidieregeling. Op basis van de evaluatie concluderen we voorzichtig dat de samenwerking heeft geleid tot synergie en dat de combinatie van elkaars sterke krachten (privaat en publiek) leidt tot arbeidsmarktrelevante en flexibel studeerbare modules en opleidingstrajecten. Met de subsidie is uitgebreid de tijd genomen door de samenwerkingsverbanden om zich te verdiepen in de beroepstaken, met bedrijven te communiceren en samen of op basis van hun feedback vraaggericht te werken.

We zijn voorzichtig in het optimisme, omdat het zicht op de ontwikkelde producten nog niet heel helder is. Bovendien is de samenwerking niet overal gelukt en is bij tien van de 36 in 2021 of 2022 gestarte Flexprojecten de samenwerking nog zo pril dat de uitkomsten nog niet vast staan. Maar overall zijn we optimistisch in ons beeld van de Flexprojecten, met name omdat de samenwerkingsverbanden goed weten op welke aspecten ze moeten inzetten om flexibiliteit mogelijk te maken (inzet op modulair, digitale content, intake/validering, online leeromgeving, begeleiding). De inrichting en vormgeving van de Subsidieregeling en in het bijzonder de beoordelingscriteria dragen daar aan bij, omdat die sturend is geweest voor de inhoud van de voorstellen. Toch werken de beoordelingscriteria niet optimaal. De thema's zijn weliswaar goed gekozen, maar dwingen de aanvrager onvoldoende om concreet te maken HOE je iets gaat doen. Daardoor is uit de subsidieaanvraag niet altijd duidelijk hoe het te ontwikkelen opleidingstraject er uit komt te zien, wat de beoordeling van een aanvraag ook bemoeilijkt en het risico in zich heeft dat minder sterke plannen een subsidie krijgen. Aan de andere kant is een subsidieregeling zoals deze ook bedoeld voor de onderwijsaanbieders om te experimenteren en vanuit dat perspectief bezien kan ervoor gekozen worden om beoordelingscriteria juist bewust niet te concreet te maken.

We maken echter een kanttekening bij de doelmatigheid van de subsidie. Er zijn diverse links tussen Flexprojecten waarin veel van dezelfde elementen worden ingebracht. Bovendien blijkt uit gesprekken die met samenwerkingsverbanden zijn gevoerd dat diverse digitale leeromgevingen, digitale content en begeleidingssystemen al 'op de plank' lagen. Dat is deels positief (kennisdeling en -benutting), maar maakt ook minder transparant wat de toegevoegde waarde van elk individueel project is. Opvallend is ook dat voor sommige opleidingen meerdere Flexprojecten in uitvoering zijn. Zo worden meerdere flexibele opleidingsprogramma's ontwikkeld voor Helpende zorg en welzijn, voor Verzorgende-IG en voor Verpleegkundige. Het zou kostenefficiënter zijn geweest als die projecten samen hadden gewerkt.

Als we op een hoger niveau kijken en de Subsidieregeling bezien als onderdeel van nationaal beleid om LLO te stimuleren, dan is de Subsidieregeling doeltreffend te noemen. Doeltreffend in de zin dat het vooral voor veel bekostigde mbo-scholen een belangrijke (her)introduktie in LLO en flexibel onderwijs is. Het heeft veel scholen 'aangeslingerd'. Maar op een aantal voorlopers in bekostigd mbo-land na hebben veel scholen nog een lange weg te gaan. LLO staat in de kinderschoenen en er is nog een hele omslag nodig die nog jaren in beslag kan nemen. Het aantal bekostigde mbo-scholen dat participeert in de Subsidieregeling is hoog, tegelijk blijkt uit de gesprekken dat in elk Flexproject maar een klein deel van een mbo-school betrokken is en dat nog geen sprake is van opschaling naar andere geledingen en domeinen van de school. Bovendien komen er komen veel aspecten bij kijken, over visie en beleid (een private LLO-ppot of inbedding binnen reguliere opleidingsteams), alumni-beleid, kennis van derde leerweg en certificaten, docenten die een omslag moeten maken naar een coachende rol en op andere tijden werken, het modulariseren van (nog meer) opleidingen en het ontwikkelen van (digitale) content, het in gebruik nemen van passende administratieve en managementsystemen et cetera. De Subsidieregeling is waardevol om projectmatig leerervaringen op te doen en kennis te delen tussen publieke en private partijen, maar wellicht is het beter om structureel beleid te maken (inbedden in de LLO-katalysator) of landelijk te werken aan de randvoorwaarden die nodig zijn om flexibel onderwijs overal mogelijk te maken. Om gezamenlijk met publieke en private mbo-scholen te werken aan bijvoorbeeld passende onderwijslogistiek en ICT-systemen, bijvoorbeeld met inbreng van het Kennispunt LLO van de MBO Raad. De vraag is ook in hoeverre publiek-private samenwerking een plek in structureel beleid heeft, of dat het logischer is om aan de onderwijsaanbieders zelf over te laten met welk type partij ze samenwerken. De Subsidieregeling heeft diverse publieke en private aanbieders in ieder geval wel geleerd welke voor- en nadelen aan een pps kleven en van diverse Flexprojecten is bekend dat ze in de toekomst vaker willen samenwerken.

Aanbevelingen voor de eindevaluatie

Het onderzoek betreft een tussenevaluatie. Veel Flexprojecten zijn nog niet af en van opschalen is nog geen sprake, van duurzame verankering is een start waarneembaar. De tussenevaluatie gaat over voorlopige resultaten en effecten. Het verdient aanbeveling voor de eindevaluatie om de volgende resultaten (beter) in beeld te brengen:

- Ontwikkelde (delen van) onderwijsprogramma's en aanverwante producten;
- Aantal deelnemers en werkzame elementen van werving;
- Oordeel van deelnemers en betrokken bedrijven over de aansluiting van de onderwijsprogramma's op de arbeidsmarktvrage en de wensen van de doelgroep (is het passend qua inhoud en is het passend qua vorm en flexibiliteit?);
- Gemaakte afspraken over en gerealiseerde verduurzaming van de samenwerking en het flexibele onderwijsprogramma;
- Gemaakte afspraken over en gerealiseerde opschaling van het flexibele onderwijsprogramma;
- Inhoudelijke succesfactoren. De in deze tussenevaluatie genoemde succesfactoren gaan veelal over procesmatige succesfactoren: over hoe en wanneer de samenwerking succesvol is/was. Bij de eindevaluatie is het interessant meer op inhoudelijke leerervaringen in te gaan. Wanneer is content goed en passend bij volwassenen? Waar moet een digitale leeromgeving en andere digitale systemen aan voldoen? Hoe krijg je docenten van hun oude rol van uitlegger in de klas naar hun nieuwe rol van begeleidende coach en motivator? Et cetera.

In het geval deze aspecten ook in de eindevaluatie onvoldoende naar boven komen, zou ook gedacht kunnen worden aan een later te organiseren kennisdelingsbijeenkomst om te leren van de Subsidieregeling.

1 Inleiding

De [Subsidieregeling 'Flexibel beroepsonderwijs derde leerweg'](#) heeft tot doel om flexibele onderwijsprogramma's in het mbo te ontwikkelen die aansluiten op de scholingsvraag van werkenden en werkzoekenden. Een subsidieaanvraag vereist dat minimaal één bekostigde en één niet-bekostigde mbo-school samenwerken. De regeling stimuleert deze publiek-private samenwerking (pps) vanuit de gedachte dat vereende krachten en gedeelde kennis leiden tot een beter en groter aanbod van innovatieve en flexibele opleidingstrajecten. Verondersteld wordt dat publieke en private mbo-scholen beide voordelen kunnen halen uit samenwerking¹:

“Bekostigde instellingen hebben een regionaal netwerk van bedrijven waar niet-bekostigde instellingen gebruik van willen maken. Private, niet-bekostigde, instellingen hebben veel kennis over en ervaring met flexibele en efficiënt ingerichte onderwijsprogramma's waar bekostigde instellingen voordeel van kunnen hebben.”

Het ministerie van OCW heeft KBA Nijmegen en ResearchNed gevraagd om een tussenevaluatie uit te voeren. De tussenevaluatie heeft als doel om de doeltreffendheid en de effecten van de Subsidieregeling tot nu toe in kaart te brengen en daarop lessen te baseren voor samenwerkingspartners en beleidsmakers.

We spreken van een tussenevaluatie omdat diverse samenwerkingsverbanden nog volop aan het ontwikkelen zijn en nog geen eindproducten kunnen overleggen. Dat betekent ook dat de tussenevaluatie voor een deel gaat over *voorlopige effecten*.

1.1 Onderzoeksmethode

Verondersteld wordt dat twee hoofdfactoren, namelijk flexibiliteit en samenwerking in een pps, bepalend worden geacht voor het behalen van het doel van de Subsidieregeling. In ons onderzoek zijn daarom flexibiliteit en samenwerking de meest relevante onafhankelijke factoren. Naast of binnen deze hoofdbegrippen zijn ook andere aspecten van belang bij de evaluatie van de Subsidieregeling. Dat betreft criteria die ook bij de beoordeling van de subsidieaanvragen zijn gehanteerd. Relevant daarvan zijn vooral de volgende criteria:

- Visie op flexibel beroepsonderwijs;
- Vraaggerichtheid;
- Wervingsstrategie;
- Professionalisering;
- Duurzame verankering.

Bovengenoemde elementen vormen de kernthema's die zijn onderzocht in een procesevaluatie (gericht op de samenwerkingen die tot stand zijn gekomen, hoe en waarom ze tot stand zijn gekomen, hoe vraaggericht de opleidingsprogramma's tot stand komen, en wat tijdens het project wordt gedaan om het personeel te professionaliseren in het kunnen bieden van flexibel onderwijs), een effectevaluatie (de producten die worden ontwikkeld en de flexibiliteit ervan, de gerealiseerde werving en professio-

---

¹ Zie de Toelichting bij de Subsidieregeling flexibel beroepsonderwijs derde leerweg (p. 7).

nalisering van personeel, en de opschaling en duurzame verankering van alle resultaten) en een verklarende evaluatie (verklarende succes- of faalfactoren van de samenwerkingsverbanden en de door hen ontwikkelde onderwijsprogramma's).

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand die deskstudie en interviews. Met de deskstudie geven we een beeld van alle 36 Flexprojecten. Daarvoor zijn de subsidieaanvragen, ontwikkelplannen en voortgangsrapportages/eindrapportages (voor zover aanwezig) bestudeerd. Voor de meest recente stand van zaken en voor verdieping (totstandkoming, resultaten en meerwaarde) hebben we met veertien samenwerkingsverbanden en met enkele stakeholders gesproken.

1.2 Respons

In december 2022 en januari 2023 is met de volgende stakeholders gesproken: MBO Raad (1x Bedrijfstakgroep Techniek en Gebouwde Omgeving), Kennispunt LLO, OCW (betrokkene bij de subsidieregeling) en de beoordelingscommissie van de subsidieregeling (drie leden).

In november zijn vijftien samenwerkingsverbanden geselecteerd en uitgenodigd voor een interview. De volgende selectiecriteria zijn benut:

- Spreiding over de jaren van subsidieaanvraag, namelijk 2 v/d 4 uit 2019, 8 v/d 22 uit 2020 en 5 v/d 10 uit 2021/2022);
- Spreiding naar type mbo-school, namelijk 2 v/d 4 aoc's, 2 v/d 4 vakinstellingen en 11 v/d 28 roc's (subselectie: 2 v/d 3 verbanden met meer dan 10 roc's, 2 v/d 5 met meer dan 2 roc's en 7 v/d 20 met een enkel roc);
- Spreiding nbi's die in meerdere verbanden meedoen, zoals 2 keer Technicom (doet 7x mee) en 3 keer LOI/NCOI (doen 5x mee), 2 keer Educared (doet 4x mee), 1 keer Litop (doet 5x mee) en 1 keer Spring (doet 4x mee);
- Regionale spreiding van roc's, zodat alle windstreken zijn vertegenwoordigd;
- Inclusief twee van de drie verbanden waarvan vooraf bekend was dat ze deels of geheel zijn gestopt.

Met alle vijftien samenwerkingsverbanden zijn afspraken gemaakt, waarvan één is geannuleerd en waarbij het niet meer op tijd gelukt is om een vervolgspraak te realiseren (oranje gearceerd). Uiteindelijk zijn dus veertien interviews gehouden in december 2022 en januari 2023. Op één gesprek na heeft bij elk interview zowel een vertegenwoordiger van de publieke en een vertegenwoordiger van de private onderwijsaanbieder deelgenomen.

2 Een overzicht van de 36 Flexprojecten

Tabel 1 – De 36 samenwerkingsverbanden met subsidie voor een Flexproject

Projectnummer	Jaar van aanvraag	Type mbo	Aantal mbo-scholen betrokken	Publieke partij (bekostigde mbo-school)	Private partij
FLEX19003	2019	AOC	1	Aeres MBO	Litop
FLEX19004	2019	ROC	<10	Deltion College	ORGB
FLEX19005	2019	VI	1	C I B A P	LOI
FLEX19007	2019	ROC	1	ROC AVENTUS	Litop
FLEX20002	2020	ROC	<10	ROC Alfa-college	ORGB
FLEX20005	2020	ROC	<10	Zadkine	Technicom
FLEX20006	2020	ROC	1	Albeda	Heads Academy
FLEX20007	2020	ROC	1	Noorderpoort	Spring instituut
FLEX20009	2020	ROC	≥10	ROC van Twente	LOI
FLEX20010	2020	VI	1	Nimeto	Stichting GOC
FLEX20011	2020	ROC	1	ROC Midden Nederland	NCOI
FLEX20013	2020	ROC	1	Summa College	Educared & Bureau G&D
FLEX20015	2020	ROC	≥10	Deltion College	Technicom
FLEX20016	2020	AOC	1	Aeres VMBO en Aeres MBO	Litop
FLEX20017	2020	ROC	1	Noorderpoort	Technicom
FLEX20018	2020	ROC	1	MBO Amersfoort	Spring instituut
FLEX20019	2020	ROC	1	ROC Mondriaan	STOC
FLEX20020	2020	ROC	1	ROC Rijn IJssel	Educared
FLEX20021	2020	ROC	1	ROC Midden Nederland	NCOI
FLEX20022	2020	ROC	1	ROC van Twente	Educared
FLEX20023	2020	ROC	<10	Drenthe College	OPPstap
FLEX20025	2020	ROC	<10	ROC van Amsterdam	STOC
FLEX20026	2020	ROC	1	ROC A12	Spring instituut
FLEX20028	2020	VI	1	SVO Vakopleiding Food	Threewise Zorgacademie
FLEX20031	2020	ROC	1	Regio College	Litop en Techicom
FLEX20032	2020	VI	1	Leidse Instrumentmakers School	Craft Education
FLEX21001	2021	AOC	1	Helicon Opleidingen	Craft Education
FLEX21002	2021	ROC	1	Landstede	Educared
FLEX21003	2021	ROC	1	ROC van Flevoland	Litop
FLEX21004	2021	ROC	1	Albeda	Technicom
FLEX21006	2021	ROC	≥10	ROC Horizon College	Technicom
FLEX21007	2021	ROC	1	ROC van Amsterdam	Spring instituut
FLEX21008	2021	ROC	1	Albeda	Maatwerk Zorgcollege
FLEX21011	2021	ROC	1	ROC van Flevoland	Technicom
FLEX22002	2021	AOC	1	CITAVERDE College	Instituut Broers
FLEX22003	2021	ROC	1	MBO Utrecht	OPPstap en NCOI

Er zijn 36 Flexprojecten toegekend, een enkeling in 2019 (4x), het gros in 2020 (22x) en nog een substantieel deel in 2021 of begin 2022 (10x). Bij de tien in 2021/2022 toegekende projecten is nog geen voortgangsrapport aanwezig, bij de andere 26 wel (op één na). Bij veertien Flexprojecten is in een eerder stadium een startsubsidie aangevraagd waarmee het consortium is gevormd en vervolgens een ontwikkelsubsidie is aangevraagd. De navolgende beschrijving van de 36 Flexprojecten is vooral gebaseerd op de ontwikkelplannen: het gaat derhalve om ambities en niet om realisaties.

2.1 Opleidingsdomeinen en -niveaus

Flexprojecten worden vooral voor de domeinen Zorg/welzijn en Techniek/procesindustrie ontwikkeld (Bouw/infra en Voedsel/natuur/leefomgeving volgen op gepaste afstand). Het zijn domeinen met grote tekorten aan personeel die verhoudingsgewijs in grote mate zijn aangewezen op volwassen zijinstromers en herintreders die om- en bijgeschoold moeten worden. Juist voor deze doelgroepen is flexibel onderwijs belangrijk. Ook zorgen nieuwe ontwikkelingen en technieken als gevolg van bijvoorbeeld de energietransitie voor een behoefte aan opscholing van werkenden zoals in de Techniek/procesindustrie en Bouw/infra.

Tabel 2 – Opleidingsdomeinen waarop Flexprojecten zijn gericht

Opleidingsdomeinen	Aantal	%
Zorg en welzijn	11	31%
Techniek en procesindustrie	8	22%
Bouw en infra	4	11%
Voedsel, natuur en leefomgeving	3	8%
niet toebedeeld aan Opleidingsdomeinen of niet vermeld	3	8%
Afbouw, hout en onderhoud	1	3%
Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek	1	3%
Cross-over	1	3%
Horeca en bakkerij	1	3%
Informatie en communicatietechnologie	1	3%
Transport, scheepvaart en logistiek	1	3%
Uiterlijke verzorging	1	3%
Totaal	36	100%

In veel Flexprojecten worden meerdere opleidingen onder handen genomen (36 projecten samen goed voor 120 opleidingen). Overall worden projecten voor alle opleidingsniveaus ontwikkeld: circa 30 procent op niveau 4; 30 procent op niveau 3; ruim 25 procent op niveau 2. Zo'n tien procent is gericht op entreepedagogie, het blijkt om twee Flexprojecten te gaan.

Tabel 3 – Opleidingsniveaus waarop Flexprojecten zijn gericht

Opleidingsniveaus	Aantal	%
1	11	9%
2	30	25%
3	34	28%
4	34	28%
Alle niveaus	3	3%
Niveau niet vermeld	8	7%
Totaal	120	100%

Doelgroepen zijn werkenden, zijinstromers en schoolverlaters, maar ook herintreders, werkzoekenden en uitkeringsgerechtigden met afstand tot de arbeidsmarkt, én statushouders. Uitkeringsgerechtigden en statushouders zijn met name de beoogde doelgroep bij de Flexprojecten in het Entreeonderwijs.

2.2 Flexibele elementen

Onderwijs kan flexibel zijn in onder meer tempo, tijd, locatie, inhoud en werkvormen. De ontwikkelplannen van de samenwerkingsverbanden zijn gescand op de ambitie om de te ontwikkelen onderwijsprogramma's te voorzien van dergelijke flexibele elementen.

- Bij 75% van de programma's moet het mogelijk worden voor de deelnemer om het traject in eigen tempo te volgen, bij 14% moet dat deels kunnen en bij 11% is dat niet bekend.
- Bij 22 van de 36 van de programma's (ca. 60%) zullen de lestijden flexibel zijn, bijvoorbeeld in avonden of weekenden. De overige programma's maken hier geen melding van.
- Bij 20 van de 36 programma's (ca. 55%) zal het startmoment flexibel zijn. Dat wil zeggen dat op ieder moment in het jaar kan het programma starten. Uit de in ontwikkeling zijnde flex-monitor is bekend dat hieraan vaak de voorwaarde is verbonden dat een bepaalde groepsomvang moet zijn bereikt alvorens te starten. Of dat hier ook zo zal zijn, is niet bekend. Eén samenwerkingsverband gaat uit van vier startmomenten per jaar. De overige 15 samenwerkingsverbanden hebben geen plannen gemaakt over startmomenten.
- Online leren is in elk flexibel onderwijsprogramma onderdeel van de leermix. Meestal wordt ook een vorm van leren op de werkplek voorzien (>90% van de programma's). Klassikaal onderwijs wordt minder vaak geambieerd (bij ongeveer de helft van de programma's).
- De leslocatie is meestal een mix van online, incompany en school. Bij 31 programma's zal het lesprogramma in ieder geval voor een deel online te volgen zijn, bij 24 programma's in ieder geval deels incompany en bij 17 in ieder geval deels op school. Niet alle beschrijvingen zijn even concreet, mogelijk verandert een en ander gedurende de rit.
- 29 van de 36 Flexprojecten melden dat een maatwerktraject mogelijk zal zijn voor deelnemers die reeds (aantoonbaar) relevante competenties bezitten (bij de andere 7 is hierover niets vermeld). Daarvoor worden aanwezige competenties gemeten en gevalideerd. Bij 19 van deze 29 Flexprojecten is vermeld dat formele vrijstellingen zullen worden gegeven. In andere gevallen zal sprake zijn dat de deelnemer versneld het traject kan doorlopen.
- Bij 21 van de 36 Flexprojecten (bijna 60%) is het de bedoeling dat deelnemers zelf de volgorde kunnen bepalen hoe ze de lesinhoud doorlopen. Dit past bij modulair onderwijs. Bij de overige Flexprojecten is daar in de ontwikkelplannen niets over gezegd.

Met betrekking tot de flexibele elementen 'startmomenten', 'lestijden' en 'het flexibel kunnen doorlopen van de lesinhoud' is bij aanvang en ook tijdens de tussenevaluatie bij circa 40 procent van de Flexprojecten nog niet bekend hoe dit zal worden vormgegeven. Deze elementen worden in een later stadium bepaald of zijn afhankelijk van andere zaken, zoals de omvang van deelname (aantal startmomenten) of de beschikbaar van docenten (lestijden). Dat geldt ook voor de aanmelding: bij 25 van de 36 Flexprojecten is nog onbekend of je als individu kunt aanmelden en het traject volgen of dat sprake zal zijn van groepsgewijze aanmelding via een bedrijf.

Tabel 4 – Leermix van Flexprojecten

Opleidingsniveaus	Aantal	%
online; werkplekleren	14	39%
online; klassikaal; werkplekleren	12	33%
online; klassikaal	3	8%
online; klassikaal; zelfstudie; werkplekleren	3	8%
online; zelfstudie; werkplekleren	2	6%
niet vermeld	2	6%
Totaal	36	100%

Tabel 5 – Locatie waarop onderwijsprogramma van Flexprojecten plaats zullen vinden

Opleidingsniveaus	Aantal	%
online; incompany	11	31%
online; incompany; school	10	28%
online; school	6	17%
online	4	11%
incompany	2	6%
incompany; school	1	3%
niet vermeld	2	6%
Totaal	36	100%

2.3 Doelen en inhoud

In de bijlage zijn doelen en inhoud van ieder toegekend Flexproject weergegeven, zoals analisten van KBA Nijmegen dit uit de subsidieaanvragen hebben gehaald. Per project is achtereenvolgens a) een korte samenvatting van het project, b) doel van het project, c) doel van de samenwerking: beoogde synergie, meerwaarde van pps-samenwerking (inhoud, vorm, werving, etc.) en d) inhoud/methode (wat er wordt ontwikkeld, zoals leermiddelen, examens, elektronische leeromgeving, digitale bibliotheek, intake, begeleiding, etc.) gepresenteerd.

De plannen zijn qua flexibele elementen behoorlijk ambitieus. In het merendeel van de Flexprojecten is het voornemen om de opleidingsprogramma's zo in te richten dat een deelnemer het traject in eigen tempo kan volgen (tijd- en plaatsonafhankelijk), kan beginnen wanneer die dat wil en zelf de volgorde van leren bepaalt. Het is vaak de bedoeling dat maatwerk op basis van validering of EVC mogelijk is, met veel online leren maar ook leren op werkplek. In het volgende hoofdstuk geven we weer hoe de samenwerkingsverbanden dit willen realiseren.

3 Procesevaluatie en uitvoering regeling

3.1 Samenwerken: wie, waarom en hoe?

Deelnemende bekostigde mbo-scholen (tabel 2)

Tabel 2 toont dat 38 van de 55 bekostigde mbo-scholen meedoen met in ieder geval één Flexproject in de subsidieregeling (ca. 70%, donkergrijs gearceerd). Bij acht Flexprojecten doen meerdere scholen samen, al deze scholen zijn meegeteld. Beroepscolleges (voorheen aoc's en vakinstellingen) doen relatief minder vaak mee. Buiten de 36 toegekende aanvragen zijn er 20 afgewezen. Onder de afgewezen aanvragen zien we vaak de bekostigde mbo-scholen terug die al meedoen in de regeling. Drie instellingen zijn zonder Flexproject, maar hebben wel één of twee aanvragen ingediend (lichtgrijs gearceerd). Veertien bekostigde mbo-scholen doen niet mee en hebben ook geen aanvraag ingediend. Het is onbekend waarom deze scholen geen aanvraag hebben ingediend. Wat een rol kan spelen is de omvang van de school, zo zien we een aantal kleine roc's (Rivor, Menso Alting, ROC TOP, De Rooi Pannen) en beroepscolleges zonder aanvraag. Kleine scholen hebben een klein ondersteuningsapparaat en laten vanwege (relatief) hoge administratieve lasten veel subsidieregelingen links liggen. Diverse kleine spelers en zeker beroepscolleges (vakinstellingen) hebben vaak sterke banden met bedrijven. Wellicht is hun aanbod al voldoende aangehaakt op de wensen van bedrijven en zijn ze al flexibel genoeg (ook voor volwassen deelnemers). ROC Friese Poort en Vista College zijn voorlopers op het terrein van LLO en flexibel onderwijs, hebben een sterke visie en beleid op dat gebied en geven zelf aan de subsidieregeling niet nodig te hebben om invulling aan dat beleid te geven.

Deelnemende niet-bekostigde instellingen (nbi's, tabel 3)

Momenteel bieden 103 nbi's erkende niet-bekostigde mbo-opleidingen aan in Nederland ([link](#)). Zestien daarvan doen met één of meerdere Flexprojecten (16%). Technicom (7x), Litop (5x), Salta Group (5x, NCOI/LOI), Educared (4x), Spring Instituut (4x), Craft Education (2x), OPPStap (2x), STOC (2x) en ORGB (2x) doen met meerdere projecten mee. In paragraaf 2.2 zien we dat vooral projecten in de zorg/welzijn en techniek/bouw zijn opgezet. Het zijn ook vooral de nbi's die zich in deze sectoren specialiseren die meedoen, naast een aantal grote aanbieders met een divers aanbod aan opleidingen in vele branches. De private aanbieders geven aan de subsidieregeling interessant te vinden omdat de ontwikkeling van leermiddelen (content) zeer kostbaar is en/of om een nieuwe markt aan te willen boren (branche/domein zoals energietransitie) en contacten te kunnen leggen met bedrijven die ze voorheen niet kennen via het roc (vooral in mkb). Dat laatste argument geldt vooral voor de grote nbi's met een divers aanbod. Heel veel kleine nichespelers (actief in de domeinen beveiliging, uiterlijke verzorging, doktersassistent, tandartsassistent) doen niet mee. Zij zullen niet snel de behoefte voelen om zich op andere branches toe te leggen. En mogelijk hebben zij hun content ook al goed op orde en is met het bedrijfsleven afgestemd hoe dit passend kan worden aangeboden, of zijn ze door hun kleine omvang niet genegen om mee te doen met subsidieregelingen. Meer in het algemeen vormen (verwachte) stroperigheid in samenwerking met bekostigde mbo-scholen en administratieve lasten redenen om geen aanvraag te doen, weten we uit ander onderzoek (Flex-monitor, in ontwikkeling door ResearchNed en KBA Nijmegen).

Tabel 6 – Bekostigde mbo-scholen met Flexprojecten

	ROC's	Beroepscolleges (voorheen aoc's en vakinstellingen)
1	Deltion College (7x)	Aeres Groep (2x)
2	ROC Alfa College (6x)	Yuverta (Helicon, Citaverde, Wellantcollege) (2x)
3	Drenthe College (4x)	Zone.college (AOC Oost & De Groene Welle) (2x)
4	ROC Midden Nederland (4x)	SVO Vakopleiding Food (3x)
5	ROC van Twente (4x)	Cibap (3x)
6	ROC van Amsterdam – Flevoland (4x)	Leidse Instrumentmakers School (1x)
7	ROC AVENTUS (4x)	Nimeto (1x)
8	Albeda (3x)	SOMA College (1x)
9	Noorderpoort (3x)	Lentiz (2x afgewezen)
10	Landstede (3x)	Vonk (Kop van NH, Clusius) (1x afgewezen)
11	ROC Mondriaan (3x)	AOC Terra
12	MBO Amersfoort (3x)	Hout- en Meubileringscollege
13	ROC Horizon College (3x)	SintLucas
14	Curio (ROC WB) (2x)	Scheepvaart en transportcollege
15	Koning Willem I College (Leijgraaf) (2x)	Mediacollege Amsterdam
16	ROC Tilburg (2x)	Grafisch Lyceum Rotterdam
17	Da Vinci College (2x)	Grafisch Lyceum Utrecht
18	ROC Rijn IJssel (2x)	
19	Summa College (2x)	
20	Zadkine (1x)	
21	ROC A12 (COG) (1x)	
22	MBO Utrecht (1x)	
23	Regio College (1x)	
24	Nova College (1x)	
25	Scalda (1x)	
26	Hoornbeeck College (1x)	
27	ROC Ter AA (1x)	
28	Friesland College (1x)	
29	Graafschap College (1x)	
30	mboRijnland (1x)	
31	ROC Friese Poort (1x afgewezen)	
32	ROC Nijmegen	
33	Vista College (Arcus, Leeuwenborgh)	
34	Gilde Opleidingen	
35	ROC Rivor	
36	ROC Menso Alting (GSG)	
37	ROC TOP	
38	De Rooi Pannen	

Tabel 7 – Nbi's met Flexprojecten*

	Naam niet-bekostigde instelling	Flex- projecten	Domein/branche van erkende niet-bekostigde mbo-opleidingen
1	Tio Hogeschool (Salta Group)		Horeca, economie en luchtvaart
2	Schoevers (Salta Group)		Secretarieel, HRM, Business
3	NCOI (Salta Group)	3x	Divers
4	LOI (Salta Group)	2x	Divers
5	NTI (Salta Group)		Divers
6	Scheidegger (Salta Group)		Divers
7	Instituut Broers	1x	Divers
8	Capabel		Divers
9	BRAVE MINDS		Divers
10	Marlijn Academie		Divers
11	Essenzo		Divers
12	ORGB	2x	Divers
13	Stichting iMpire Opportunity Center		Divers
14	AndereStart MBO		Divers
15	Spring Instituut	4x	Divers (focus logistiek, retail)
16	Traditions Kapperscollege		Uiterlijke verzorging
17	KOS Kappersopleidingen		Uiterlijke verzorging
18	Opleidingsinstituut Thomas		Uiterlijke verzorging
19	Gelders Opleidingsinstituut		Uiterlijke verzorging
20	Opleidingsinstituut Penso		Uiterlijke verzorging
21	Amice Opleidingscentrum		Uiterlijke verzorging
22	Privé Coiffures Vakopleiding		Uiterlijke verzorging
23	KCL Kappers College Limburg		Uiterlijke verzorging
24	Stichting Nederlandse Kappersakademie		Uiterlijke verzorging
25	Kappersschool Opleidingsinstituut F v. Wetten		Uiterlijke verzorging
26	Kappersacademie		Uiterlijke verzorging
27	Stichting Kappersacademie Hair Point		Uiterlijke verzorging
28	Heads Academy	1x	Uiterlijke verzorging
29	Hair Kappersopleiding		Uiterlijke verzorging
30	Barber School Amsterdam		Uiterlijke verzorging
31	Kappersacademie Roermond		Uiterlijke verzorging
32	PediMedique		Uiterlijke verzorging (medisch pedicure)
33	Peduca		Uiterlijke verzorging (medisch pedicure)
34	OPPstap Zorg & Welzijn	2x	Zorg en welzijn
35	NIPA Eindhoven		Zorg en welzijn
36	SVOZ		Zorg en welzijn
37	PROFIT Opleidingen volwasseneducatie		Zorg en welzijn
38	STOC	2x	Zorg en welzijn
39	Variva Edu Academy		Zorg en welzijn

	Naam niet-bekostigde instelling	Flex- projecten	Domein/branche van erkende niet-bekostigde mbo-opleidingen
40	Maatwerk Zorgcollege	1x	Zorg en welzijn
41	Zorgcampus Rotterdam		Zorg en welzijn
42	Zorg en Werk Academy		Zorg en welzijn
43	Breederzorg opleidingen		Zorg en welzijn
44	Bureau G&D	1x	Zorg en welzijn
45	Educared	4x	Zorg
46	Threewise Zorgacademie	1x	Zorg
47	Fundashon Mariadal Academy		Zorg
48	Oranjestad Academy		Zorg
49	S.e.T. Academie		Zorg
50	Nanny Nina		Zorg (Helpende)
51	New Care College		Zorg (Verzorgende-IG)
52	Academie Werkend Leren		Zorg (Verzorgende-IG)
53	VanDoen Academie		Zorg (Verzorgende-IG)
54	Medivus opleidingen		Zorg (en overig)
55	Scillz		Welzijn
56	Maas College		Welzijn
57	Haka MBO		Welzijn
58	ASOP / NAMS (Amsterdamse Stichting tot Opleiding van Praktijkassistenten)		Doktersassistent
59	Instituut Memo		Doktersassistent
60	Het Volwassenen College		Doktersassistent
61	F.L.A.I.R. scholingstrajecten		Doktersassistent
62	Edin		Tandartsassistent
63	Dentallet		Tandartsassistent
64	VBOT		Beveiliging
65	Opl.instituut Politie en Beveiligingspersoneel		Beveiliging
66	Business Marketing Services		Beveiliging
67	Motivation Beveiligingsopleidingen en adviezen		Beveiliging
68	Juva Opleidingen		Beveiliging
69	ARD International BV (Guard Group)		Beveiliging
70	Instituut voor Beveiligingsopleidingen		Beveiliging
71	IPro Safety		Beveiliging
72	SoSecure Academy		Beveiliging
73	VCL Veiligheidsacademie		Beveiliging
74	Amsterdam Training Point		Beveiliging
75	SF-S		Beveiliging
76	AVN College		Beveiliging, milieu-inspectie
77	Stichting Vakopleiding Techniek		Techniek gebouwde omgeving
78	Technicom	7x	Techniek gebouwde omgeving, logistiek

	Naam niet-bekostigde instelling	Flex- projecten	Domein/branche van erkende niet-bekostigde mbo-opleidingen
79	Fairfield Life & Education B.V.		Techniek gebouwde omgeving
80	GO-College		Techniek gebouwde omgeving
81	Ponsioen Opleiding en Advies		Techniek gebouwde omgeving
82	WR-College		Techniek
83	CRAFT Education	2x	Techniek, procestechniek
84	Litop	5x	Techniek, procestechniek
85	Stichting De Vakopleiding Afbouw		Bouw, afbouw
86	Gomotive Automotieve Training en Support		Autotechniek
87	Technisch Opleidingsinstituut		Autotechniek
88	Notenboom		Horeca, economie en luchtvaart
89	Laurentius College		Horeca, economie en luchtvaart
90	Smink Culinair		Horeca
91	Kronenburgh Beroepsopleidingen		Economie, handel en administratie
92	Coniche Business School		Economie, handel
93	EuroCollege Management School		Management, horeca
94	Europrof		Management horeca
95	IVA Driebergen Business school		Mobiliteit/management
96	IAM College		Marketing en evenementen
97	Stichting GOC	1x	Grafisch, media
98	Nederlandse Academie voor Beeldcreatie		Grafisch, media
99	MBO4 Nederland		Sport en bewegen
100	Trainings- en buitensportcentrum De Voshaar		Sport en bewegen
101	Dirksen Opleidingen		ICT
102	Huisdier Kennis Instituut		Diervverzorging
103	UNIK mbo onderwijs		Entree (mbo-1)

* NBI's die erkende niet-bekostigde mbo-opleidingen aanbieden ([link](#))

Motieven voor deelname aan de subsidieregeling

Samenwerkingen ontstaan op diverse manieren. Soms in een bestaand regionaal verband zoals bij de RegioOpleiders in Zwolle en omstreken, soms omdat al een bilaterale samenwerking tussen publiek en private aanbieder bestaat (bijv. Aeres en Litop), soms omdat de bekostigde mbo-school mee wil doen aan de regeling en een private partij gevraagd heeft. Ook is soms sprake van toeval (directeur die van nbi naar mbo-school is overgestapt of toevallige ontmoeting tijdens een bijeenkomst). In de motivatie om mee te doen vallen een paar dingen op.

Er is urgentie bij bekostigde mbo-scholen om iets met LLO te doen door een dalend aantal jonge studenten. Dit speelt met name in krimpregio's. Het is nodig om een nieuwe doelgroep (werkenden, volwassenen) aan te boren. De subsidieregeling biedt middelen om te leren hoe je het onderwijs kunt flexibiliseren en zo volwassenen en werkende beter kunt bedienen.

Onafhankelijk van de urgentie en noodzaak die diverse mbo-scholen voelen, is er een algemeen gevoel in mbo-land dat LLO en het scholen van volwassenen van belang is voor de toekomst. Het is 'trending' kun je zeggen. Veel mbo-scholen worstelen nog met LLO en zien de subsidieregeling als een aanjager om het eigen beleid rondom LLO aan te slingeren. Daarbij denken ze van private aanbieders te kunnen leren: leren hoe je passend les- en examenmateriaal voor volwassenen maakt (mbo-scholen kopen veel in en ontwikkelen is geen core business), hoe je dat flexibel en passend voor volwassenen aanbiedt (hoe geef je online onderwijs op een goede manier, hoe stuur je teams en docenten aan, hoe zorg je ervoor dat een deelnemer op ieder moment kan starten, hoe geef je begeleiding aan een deelnemer op afstand). Ook hoe je de onderwijslogistiek regelt (administratie, registratie, snel inspelen op opleidingsvragen van bedrijven en deelnemers, financiële afhandeling) en hoe je onderwijsaanbod kunt vermarkten. Overigens is het niet zo dat alle private partijen voornoemde zaken goed beheersen. Sommige private partijen doen ook mee om het flexibiliseren te ontdekken of te verbeteren.

We zagen eerder al dat twee voorlopers op het gebied van LLO juist niet meedoen aan de subsidieregeling. Een van die twee mbo-scholen participeert bewust niet in de Subsidieregeling, omdat zij het beleid naar eigen zeggen al op orde heeft. Bovendien voorziet zij vooral nadelen in de samenwerking met een private partij, zoals de vraagtekens wat je moet doen met eigendom van het ontwikkelde materiaal (daarom werkt zij liever met andere roc's samen).

In diverse gesprekken komt naar voren dat het bedrijfsleven nadrukkelijk vraagt om een beter passend aanbod voor volwassenen. Bedrijven en hun werknemers wensen korte, arbeidsmarktrelevante trajecten waarin ze snel geschoold kunnen worden en die niet te veel tijd kosten. Bedrijven willen ook een uniform aanbod en geven aan bij scholen dat ze door de bomen het bos niet meer zien (modules, bol, bbl, derde leerweg, branchecertificaten, mbo-certificaten). Bijvoorbeeld in de zorg in regio Utrecht leeft de wens dat het aantal aangeboden trajecten op elkaar af wordt gestemd, eenduidig is in methodiek en op 1 plaats te vinden is. Daar wordt gewerkt aan een regionale zorgacademie. Ook bij andere Flexprojecten speelt de wens om gestroomlijnde en op elkaar afgestemde leertrajecten tussen publieke en private aanbieders.

Behalve de wens van bedrijven zien private en publieke mbo-scholen zelf ook dat de maatschappelijke opgave in met name de techniek en zorg groot is en dat samenwerking een logisch gevolg is om het onderwijs beter te laten aansluiten bij de situatie en wensen van werknemers/werkzoekenden en bedrijven (in de hoop en verwachting dat meer mensen zich laten om-, bij- en opscholen). We horen van de samenwerkingsverbanden terug dat concurrentie tussen publieke en private mbo-scholen in deze sectoren een minder grote rol speelt, omdat de opgave zo groot is dat bij een goed aanbod er voldoende 'taart' is om te verdelen over de publieke en private mbo-scholen.

Het ontwikkelen van nieuwe leermiddelen kost volgens de samenwerkingsverbanden veel geld en is voor zowel publieke als private onderwijsaanbieders naar eigen zeggen een belangrijke reden om subsidie aan te vragen. Zeker voor kleine opleidingsteams met weinig docenten die tijd vrij kunnen maken is extra budget voor ontwikkeling zeer welkom.

Voor diverse private aanbieders geldt aanvullend dat zij meedoen om een nieuwe markt (branche) aan te kunnen boren. Daarbij hebben zij twee doelen voor ogen. Enerzijds het toevoegen van nieuw te ontwikkelen modules/opleidingen aan het eigen aanbod, bijvoorbeeld modules voor professionals die met de energietransitie hebben te maken. Diverse private mbo-scholen geven aan dat publieke mbo-scholen diepgaandere kennis van kwalificatiedossiers hebben en goede contacten met leerbedrijven om passende leereenheden/modules te kunnen bouwen. Anderzijds door bedrijven uit het netwerk van de publieke samenwerkingspartners te leren kennen en een grotere (potentiële) afzetmarkt te

realiseren. Voor private mbo-scholen is het regionale netwerk en de ingangen van mbo-scholen (vooral bij mkb) interessant.

Er was voorafgaand aan deelname aan de subsidieregeling ook twijfel om samen te werken, zowel bij publieke als private partijen. De cultuur verschilt behoorlijk, en ook de beeldvorming over elkaar deed twifelen. Private partijen zijn gewend om snel te handelen en projectmatig te werken. Private aanbieders zien stroperigheid in processen en gebrek aan focus en snel handelen bij publieke mbo-scholen. Publieke aanbieders zien de klantgerichtheid van private aanbieders als een waarde waar ze van kunnen leren, maar zien de omzetgerichtheid ook als een waarde die niet past bij de publieke instellingen. Mogelijk zijn dit redenen dat niet meer dan 56 aanvragen voor subsidie zijn gedaan.

Samenwerking bij de uitvoering van Flexprojecten

In de meeste Flexprojecten zijn werk- of projectgroepen samengesteld, vaak aangestuurd door een stuurgroep. Doorgaans is het zo geregeld dat in iedere project-/werkgroep in ieder geval één persoon van de samenwerkingspartners is aangesloten. Dit wordt ook als voorwaarde voor een goede samenwerking gezien. Je realiseert hiermee ook gelijk kennisdeling tussen de samenwerkingspartners. Er zijn project-/werkgroepen voor de ontwikkeling van content, voor de ontwikkeling van digitale leeromgevingen, voor professionalisering van personeel, voor werving. Meestal levert de partij met expertise op een bepaald vlak de projectleider voor een groep. Er zijn enkele grote samenwerkingsverbanden met circa tien betrokken roc's die anders van opzet zijn. Zoals het Flexproject aangevraagd door ROC van Twente om flexibele onderwijsprogramma's te ontwikkelen voor de kwalificaties tot timmerman en metselaar (mbo-2). Dit verband (12 mbo-scholen en LOI als nbi) gaat op landelijk niveau samenwerken met de sector Bouw en met 'Concreet onderwijsproducten', gefaciliteerd vanuit de MBO Raad en NRTO. De MBO Raad (btg techniek en gebouwde omgeving) geeft de stuurgroep vorm en coördineert ook twee andere Flexprojecten en organiseert elke drie maanden een projectleidersoverleg van de pps-en binnen dit domein. De modulestructuur voor de opleidingen wordt op landelijk niveau afgestemd en ontwikkeld, waarna de onderwijsprogramma's op regionaal niveau worden vormgegeven (door een mbo-instelling, en/of door een nbi, en in samenwerking met regionale partners zoals gemeenten en leerbedrijven).

In de gesprekken met samenwerkingsverbanden horen we terug dat bedrijven betrokken zijn. De mate waarin verschilt. Gebruikelijk geven bedrijven feedback op ontwikkelde producten: soms formeel als lid van een klankbordgroep, soms informeel door incidentele bevraging. In een paar Flexprojecten wordt de vraaggerichtheid wezenlijk genoemd. Zo wordt betoogd dat het grote voordeel van de subsidieregeling is dat flink meer tijd besteed wordt aan het verkennen van de beroepssituatie om te achterhalen welke werkprocessen uit een kwalificatiedossier samen een arbeidsmarktrelevante module vormen. De ontwikkelde modules worden vervolgens weer voorgelegd aan de bedrijven, bijvoorbeeld in de klankbordgroep.

Potentiële deelnemers aan flexibele opleidingsprogramma's worden bij de ontwikkeling ervan niet betrokken. De pilotfase wordt gezien als het moment om hen te betrekken en te testen of de opleidingsprogramma's kloppen.

3.2 Het realiseren van flexibiliteit in het onderwijsaanbod

De samenwerkingsverbanden zijn ambitieus in hun plannen om de beoogde opleidingsprogramma's flexibel te maken. Hoe willen ze dat in de praktijk realiseren en passend maken voor de doelgroep? Uit de gesprekken die zowel met de samenwerkingsverbanden als stakeholders (Dus-i, OCW, beoordelingscommissie, MBO Raad) zijn gevoerd, komen de volgende aspecten naar voren die van cruciaal belang zijn om flexibiliteit in de praktijk te kunnen realiseren.

1. Modulair maken van opleiding, zodat een deelnemer alleen het voor hem/haar arbeidsmarktrelevante deel van een opleiding (module) hoeft te volgen.
2. Ontwikkelen van digitale content (video's, 3d, VR, animatie om praktijk te simuleren, etc.) en digitale exameninstrumenten die online kunnen worden gevolgd en de deelnemers aanspreken. Des te meer online, des te eenvoudiger het is om een opleidingstraject tijd- en plaatsafhankelijk te volgen.

Verder is van belang dat de onderliggende infrastructuur en andere randvoorwaarden op orde zijn. Daarmee wordt het volgende bedoeld.

3. Om te bepalen hoe je maatwerktrajecten inricht en met welke (delen van) module(s) is het nodig aan te sluiten bij de kennis en ervaring die de deelnemer al heeft. Zaken als intakeprocedures en evc of validering van competenties zijn daarin relevant.
4. Digitale systemen moeten het mogelijk maken dat de deelnemer gemakkelijk zijn eigen leerproces kan volgen en indelen en dat de begeleider de juiste informatie voorhanden heeft om zijn deelnemers te begeleiden (bijv. online of elektronische leeromgeving, digitaal portfolio en managementinformatiesysteem MIS).
5. De begeleiding van deelnemer en daarmee de rol van de docent/begeleider moet op orde zijn en die begeleiding is bij flexibel onderwijs anders dan bij klassikaal lesgeven en anders bij volwassenen als bij jongeren. De docent is meer begeleider en motivator (4c-id-model) en zal op een andere wijze dan op vaste klassikale momenten tijd in moeten ruimen voor begeleiding. Ook is veel sprake van werkplekleren, waarbij de begeleiding op de werkvloer op orde moet zijn. Zo kan er ook voor worden gekozen om de praktijkopleider in het leerbedrijf de rol van docent/begeleider (voor een deel) te laten overnemen. De andere rol van de docent/begeleider vraagt zeker bij veel bekostigde mbo-scholen om professionalisering van personeel.

Plannen om flexibiliteit in de praktijk te realiseren

De door analisten gescande subsidieaanvragen zijn benut om na te gaan op welke van de vijf genoemde 'hoekstenen' – om flexibiliteit in de praktijk te kunnen realiseren – de samenwerkingsverbanden inzetten volgens hun plannen. Tabel 8 geeft de resultaten van deze exercitie weer.

De tabel toont een rooskleurig beeld (als de samenvatting onvoldoende duidelijk was, zijn de originele aanvragen opnieuw gescand). Modularisering of flexibele leereenheden worden nagenoeg in elk Flex-project genoemd. Vaak leeft de ambitie om een mbo-certificaat te koppelen aan de te ontwikkelen modules. Ook is het gebruikelijk dat wordt uitgesproken om in te zetten op intakeprocedures en valideringsinstrumenten om te achterhalen welke modules een nieuwe deelnemer kan overslaan. Meestal worden ook nieuwe leermiddelen ontwikkeld. Met name de private partijen brengen expertise mee met digitale leeromgevingen en e-portfolio's (o.a. Litop, Brainstud, Spring, GOC en Craft) en begeleidingsmodellen gestoeld op onder meer 4C-ID² en Hill (o.a. diverse van voornoemde partijen en ook OPPstap). In theorie 'kloppen' de goedgekeurde plannen en worden de vijf hoekstenen in bijna alle plannen benoemd. Maar het is niet direct duidelijk op welke aspecten daadwerkelijk geld en tijd wordt ingezet en in welke mate. Het is tijdrovend werk om de plannen goed te doorgronden. Het is nu nog te vroeg om te bepalen of de hoekstenen ook daadwerkelijk zijn geëffectueerd.

---

2 Het 4C-ID model wordt in veel plannen genoemd en richt zich op het ontwerpen van leertaken. Met dit model kan curriculum in het mbo worden vormgegeven. Invoering van het 4C-ID-model leidt tot een verandering in de docentrollen: van vooral kennisoverdrager naar begeleider en feedbackgever.

Tabel 8 – Inzet op vijf ‘hoekstenen’ om flexibiliteit in de praktijk te kunnen realiseren

Project-nummer		Bekostigde mbo-school	Nbi	Modulair	Digitale content	Intake, evc, validering	Online leeromgeving, digitaal portfolio, MIS	Begeleiding, professionalisering personeel, 4c-id
FLEX19003	1	Aeres MBO	Litop	☒	☒		☒	☒
FLEX19004	<10	Deltion College	ORGB	☒	☒			☒
FLEX19005	1	C I B A P	LOI	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX19007	1	ROC AVENTUS	Litop	☒	☒		☒	☒
FLEX20002	<10	ROC Alfa-college	ORGB	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX20005	<10	Zadkine	Technicom	☒		☒	☒	☒
FLEX20006	1	Albeda	Heads Academy	☒	☒	☒	☒	
FLEX20007	1	Noorderpoort	Spring instituut	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX20009	≥10	ROC van Twente	LOI	☒		☒		☒
FLEX20010	1	Nimeto	Stichting GOC	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX20011	1	ROC Midden Nederland	NCOI	☒	☒		☒	
FLEX20013	1	Summa College	Educared & Bureau G&D	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX20015	≥10	Deltion College	Technicom	☒		☒		☒
FLEX20016	1	Aeres VMBO/MBO	Litop	☒	☒		☒	☒
FLEX20017	1	Noorderpoort	Technicom	☒		☒	☒	☒
FLEX20018	1	MBO Amersfoort	Spring instituut	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX20019	1	ROC Mondriaan	STOC	☒	☒	☒		☒
FLEX20020	1	ROC Rijn IJssel	Educared		☒	☒	☒	☒
FLEX20021	1	ROC Midden Nederland	NCOI	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX20022	1	ROC van Twente	Educared	☒	☒	☒		☒
FLEX20023	<10	Drenthe College	OPPstap	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX20025	<10	ROC van Amsterdam	STOC	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX20026	1	ROC A12	Spring instituut	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX20028	1	SVO Food	Threewise	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX20031	1	Regio College	Litop & Techicom	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX20032	1	LIS	Craft Education	☒	☒		☒	☒
FLEX21001	1	Helicon Opleidingen	Craft Education	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX21002	1	Landstede	Educared	☒	☒	☒		☒
FLEX21003	1	ROC van Flevoland	Litop	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX21004	1	Albeda	Technicom	☒	☒	☒		
FLEX21006	≥10	ROC Horizon College	Technicom	☒	☒	☒		
FLEX21007	1	ROC van Amsterdam	Spring instituut	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX21008	1	Albeda	Maatwerk Zorgcollege	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX21011	1	ROC van Flevoland	Technicom	☒	☒	☒		☒
FLEX22002	1	CITAVERDE College	Instituut Broers	☒	☒	☒	☒	☒
FLEX22003	1	MBO Utrecht	OPPstap & NCOI	☒	☒	☒	☒	☒

3.3 Voortgang

De (ambitieuze) plannen uit tabel 8 geven geen beeld van wat werkelijk wordt/is gerealiseerd. Vanuit de gevoerde gesprekken met veertien samenwerkingsverbanden en de gerealiseerde voortgang blijkt nuancering van het optimistische beeld op zijn plaats.

Voortgang van het proces in hoofdlijnen

De Flexprojecten die in 2019 of 2020 zijn gestart hebben allemaal serieuze hinder ondervonden van de coronamaatregelen in 2020/2021. Op basis van de voorgangrapportages van de 24 in 2019 en 2020 gestarte Flexprojecten constateren we dat er 11 op schema lopen, 11 achterlopen en 2 voorlopen. In de geïnterviewde groep samenwerkingsverbanden heeft circa de helft verlenging aangevraagd van een half of een heel jaar. In de gesprekken wordt aangegeven dat ze de (nieuwe) deadline verwachten te halen.

Corona is de belangrijkste reden dat de meeste samenwerkingsverbanden vertraging in het begin van hun projecten opliepen. Maar het is niet de enige reden. De onderwijsaanbieders kampen met capaciteitsproblemen. Het was in diverse projecten een ware zoektocht om projectgroepen goed te bemannen en goede enthousiaste projectleiders te vinden. Corona zorgde daarbij dat het reguliere proces (vooral bij bekostigde mbo-scholen) extra aandacht en tijd vergde, waardoor Flexprojecten in het gedrang kwamen. Ook ziekte en personeelsverloop zorgde menigmaal voor vertraging in de projecten. De looptijd van de regeling van twee jaar vinden de betrokken onderwijsaanbieders ambitieus, maar net te doen (als er geen coronapandemie zou zijn geweest).

Van drie Flexprojecten is bekend dat ze voortijdig zijn beëindigd. Bij twee daarvan omdat de samenwerking tussen de publieke en private aanbieders onvoldoende uit de verf kwam (met als belangrijkste probleem de incompatibiliteit van leeromgevingen) en bij de derde omdat het commitment van de partners in een samenwerkingsverband met een groot aantal roc's te laag was. In ieder geval één van deze drie beëindigde projecten heeft wel producten opgeleverd, zoals een basiskennisbank en een wittevlekenanalyse en bovenal een LLO-leergang met enkele modules die de betrokken roc's zullen blijven inzetten. Lopende verplichtingen zijn nagekomen en er worden afspraken gemaakt over borging van de ontwikkelde producten (begroting is aangepast).

De meeste Flexprojecten lopen nog, diverse projecten zitten in de afrondende fase. De tien projecten die in 2021 of 2022 zijn gestart zitten nog aan het begin van hun ontwikkelcyclus.

Professionaliseren van personeel

In het [monitorverslag](#) van DUS-i uit 2022 lezen we dat de samenwerking zich mede door corona voornamelijk had toegespitst op de ontwikkeling van het onderwijs en niet op andere terreinen. Inmiddels is er bij tal van projecten een start gemaakt met het professionaliseren van personeel, maar loopt dit aspect nog steeds achter. Bij de in 2021 en 2022 gestarte projecten waarmee is gesproken is er nog helemaal niet mee gestart. Bij tien projecten waarmee is gesproken en die in 2019 of 2020 zijn gestart is de situatie als volgt.

- Nog niet opgestart: 4x. Projecten uit 2020. Argumentatie: als product af is; gelijk met pilots doen; nog geen tijd gehad; grote vertraging.
- Gestart, maar moeten en willen nog meer doen: 4x. Projecten uit 2020. Argumentatie: paar trainingen gedaan, nog meer te doen; interne kennisdelingsbijeenkomsten gehouden en inspiratiedocument gemaakt, maar gaan nog meer doen; trajecten ontwikkeld maar nog geen trainingen uitgevoerd.
- Afgerond: 2x. Project uit 2019 en 2020. Het ene heeft zeven kennisdelingsbijeenkomsten gehouden, het andere diverse trainingen aan docenten en ander personeel verzorgd door de private partij.

Overigens wordt door de samenwerkingsverbanden tijdens de interviews opgemerkt dat docenten en ander personeel heel veel leren en kennis delen tijdens de uitvoering van de Flexprojecten in de werk- en projectgroepen. Professionalisering gaat niet alleen om de formele momenten en trainingen maar is ook een kwestie van informeel leren.

Al met al is er in de Flexprojecten te weinig inzet geweest op het professionaliseren van personeel.

3.4 Knelpunten en succesfactoren

De hieronder genoemde knelpunten en succesfactoren zijn door de samenwerkingsverbanden tijdens de interviews genoemd en hebben voor het grootste deel betrekking op de samenwerking.

Knelpunten

- Ziekte en personeelsverloop. Tijdgebrek. Geen goede projectleiders voorhanden.
- Corona en online werken.
- Te weinig goed personeel aanwezig voor het schrijven van de modules.
- Aanpassingsbereidheid en -vermogen bij deel van docenten (gaat veel tijd overheen, niet gewend om coach te zijn)
- Gebruikelijke digitale systemen van bekostigde mbo-scholen (Eduarte, Magister) zijn niet geschikt voor het begeleiden van volwassenen in hun leerproces. Systemen zijn cruciaal voor het kunnen flexibiliseren van onderwijs en aanpassing van systemen kost veel tijd. Ook de slechte aansluiting tussen leersystemen en platforms van partners blijkt soms een struikelblok.
- Werving: gebrek aan leercultuur bij bedrijven in diverse branches. En een deel van de beoogde doelgroep bestaat uit werkenden/werkzoekenden die negatieve leerervaringen heeft en niet zo snel bereid is tot scholing (zelfs bij flexibele, pakkende trajecten).

Succesfactoren

- Intrinsieke motivatie en gezamenlijk belang en visie (op 1 lijn zitten). Beide partijen moeten iets kunnen halen uit de samenwerking.
- Vanaf het begin goede afspraken tussen partners over wie wat doet. Goede planning maken en vooral een concrete activiteitenplanning maken.
- Houdt de werk-/projectgroepen klein in omvang. In elke groep moet elke partner vertegenwoordigd zijn. Bijvoorbeeld met buddysysteem in projectgroepen: docenten die in tweetallen werken, 1 van elke partner. Zorgt gelijk voor kennisdeling.
- Investeren in relaties, veel contact met elkaar als partners. Elkaar geen berichten en tussenproducten 'over de schutting gooien' maar elkaar opzoeken en echt samenwerken.
- Personeel ook echt vrij maken in hun rooster om te werken aan het Flexproject.
- Vooraf afspraken maken over eigendomsrechten en duurzame verankering van de ontwikkelde onderwijsprogramma's (en deze formaliseren).
- Modules schrijven in kleine eenheden ('building blocks'), zodat daar gemakkelijk een maatwerktraject van kan worden gemaakt.
- Lesmateriaal vanuit beroepshandelingen invullen, koppelen aan beroepshandelingen.
- Voor de werving moet je naar bedrijven toe en uitleggen wat nieuw is aan de opleidingsprogramma's en hoe flexibel het is.

4 Resultaten

Beoogde resultaten zijn voornamelijk:

1. Ontwikkelde flexibele onderwijsprogramma's
2. ... die aansluiten op de vraag van de arbeidsmarkt en behoeften van de doelgroep (volwassenen, werkenden, werkzoekenden)
3. ... die leiden tot (extra) deelname door de doelgroep (wervingsstrategie).

Verder weg gelegen doelen zijn:

4. duurzame verankering van de te ontwikkelen flexibele onderwijsprogramma's en samenwerkingsverbanden.

Kern van de beleidstheorie onder deze subsidieregeling is dat de samenwerking tussen publieke en private onderwijsaanbieders tot betere resultaten leidt (flexibele programma's die aansluiten op de arbeidsmarkt-vraag en behoeften van de doelgroep en waar de doelgroep ook daadwerkelijk aan deelneemt). Deze tussenevaluatie geeft een tussenstand weer, aangezien resultaten nog niet per se behaald zijn en afhankelijk zijn van de fase in de levenscyclus van de samenwerking en ontwikkeling. Er is bijvoorbeeld nog nauwelijks sprake van feitelijke deelname, noch is onderzoek onder (beoogde) deelnemers en bedrijven gedaan naar hun oordeel over de aansluiting van de opleidingsprogramma's op hun behoeften. Ook voor eventuele opschaling en verduurzaming komt de tussenevaluatie te vroeg om dit in beeld te brengen. In plaats daarvan kijken we naar:

- ad 1. Ontwikkelde (delen van) onderwijsprogramma's en aanverwante producten;
- ad 2. Voorlopig oordeel aansluiting Flexprojecten op vraag arbeidsmarkt en behoeften doelgroep (oordeel onderzoekers o.b.v. onder andere de afstemming met doelgroep en bedrijven, de inhoud van het project; en het oordeel van betrokkenen zelf);
- ad 3. Intenties en randvoorwaarden voor wervingsstrategie (als proxy voor deelname);
- ad 4. Intenties van de samenwerkingsverbanden op deze aspecten en naar de mate waaraan nu reeds aan randvoorwaarden is voldaan (hebben ze hier reeds over nagedacht of gesproken, of zijn afspraken op papier gezet?).

De realisatie van de vier beoogde resultaten worden achtereenvolgens in de volgende paragrafen besproken en zijn afgeleid van de interviews met 14 samenwerkingsverbanden en met de landelijke stakeholders.

4.1 Ontwikkelde flexibele onderwijsprogramma's

Uit de rondgang onder samenwerkingsverbanden en ook uit het eerdere Monitorverslag van Dus-i blijkt dat de meeste Flexprojecten nog niet klaar zijn. Hoewel de focus vooralsnog over de hele linie van projecten vooral op onderwijsontwikkeling lag, zijn de ontwikkelde programma's en bijbehorende producten ook nog niet geheel klaar. Veel van de in 2019 en 2020 gestarte/toegekende projecten zijn wel in de afrondende fase. Dat ging niet zonder slag of stoot. Ontwikkelen en innoveren kost veel tijd, energie en geld aldus de samenwerkingsverbanden. Een uitdaging is het *construeren van leereenheden (modules, badges)* die a) vraaggestuurd zijn en passen bij de beroepssituatie en b) aanbodgestuurd als eenheid uit een kwalificatiedossier te halen zijn. Een andere uitdaging is het maken van *les- en examenmateriaal* dat geschikt is voor volwassenen en dat flexibel aan te bieden is. Vooral nieuwe digitale content als video's, VR en virtuele werkomgevingen kost veel tijd om te maken. Daar worden soms

externe partijen voor ingehuurd, die niet altijd op tijd leveren. In de meeste Flexprojecten wordt content ontwikkeld. Maar hoewel bij diverse projecten concreet is gemaakt dat het gaat om VR, gamification of een virtuele werkomgeving, blijft het te vaak vaag wat voor soort content wordt gemaakt. Soms gaat het om het updaten van ouderwets lesmateriaal zonder dat het specifiek voor online gebruik is bedoeld. Hoewel na de interviews een beter beeld is ontstaan van de ontwikkelde producten (niet alleen content, ook *managementsystemen*, *e-portfolio's*, *valideringsinstrumenten* etc.), is het beeld nog niet goed duidelijk en volledig. De samenwerkingsverbanden vragen zich daarbij af hoe zij de ontwikkelde producten duidelijk en zichtbaar kunnen maken aan de onderzoekers, maar ook na afloop aan het ministerie en Dus-i. Een deel van de projecten werkt met digitale leerbibliotheken en online databanken, ook om het materiaal tijdens het project met alle betrokkenen te kunnen delen. Maar in het geval van digitale leeromgevingen en portfolio's geldt dat je waarde ervan ziet door het toe te passen, het product an sich zegt niet zoveel. Al met al is het dus moeilijk om te doorgronden en te laten zien wat er in alle Flexprojecten aan opleidingsmateriaal en gerelateerde producten is ontwikkeld. Uit de interviews blijkt wel dat de samenwerkingsverbanden inzetten op de randvoorwaarden die nodig zijn om flexibiliteit in de opleidingsprogramma's te realiseren (volgens de aspecten die in tabel 8 in paragraaf 3.3 zijn getoond). De zwakte om als (bekostigde) mbo-school het ontwikkelde opleidingsprogramma daadwerkelijk flexibel aan te bieden zit vooralsnog vooral in gebrek van eigen personeel om de onderliggende managementsystemen en digitale leeromgevingen te gebruiken en om (toekomstige) op een passende, meer coachende manier te kunnen begeleiden. Met name de bekostigde mbo-scholen geven aan dat veel docenten en begeleiders nog niet klaar te zijn voor flexibel onderwijs, en geven ook aan daar binnen de Flexprojecten nog te weinig aandacht aan te hebben besteed. Er is nog een belangrijke slag te slaan, die ook na beëindiging van de projecten tijd nodig zal hebben.

4.2 Aansluiten bij de vraag van de arbeidsmarkt en behoeften van de doelgroep

De samenwerkingsverbanden sluiten aan bij de vraag van de arbeidsmarkt en de behoeften van de doelgroep. In (vrijwel) alle opleidingsprogramma's worden modules of leereenheden ontwikkeld, zodat deelnemers de keuze hebben om korte trajecten te volgen in plaats van lange en langdurende trajecten. Daarbij zien we bij diverse projecten expliciet de toenadering tot bedrijven of is het project op vraag vanuit de arbeidsmarkt tot stand gekomen. In veel samenwerkingsovereenkomsten zijn bedrijven dan ook opgevoerd als partner. Er wordt op ingezet en de tijd genomen om modules te ontwikkelen die betekenis hebben op de werkvloer (welke werkprocessen of delen van werkprocessen horen bij elkaar in een gegeven beroepssituatie?), en ontwikkelde modules worden in meerdere projecten voorgelegd aan bedrijven. Sommige respondenten vinden het van belang dat de modules civiel effect en waarde hebben in de vorm van mbo-certificaten. De ambitie om mbo-certificaten aan modules te koppelen is echter veelal naar de toekomst doorgeschoven (omdat dit formeel moet worden aangevraagd en dergelijke administratieve verrichtingen afleiden van de kern van het project) of geheel losgelaten (meerwaarde en civiel effect is voorlopig beperkt want nog vaak bij bedrijven onbekend). Bij een enkel project zijn aanvragen voor het registreren van mbo-certificaten naar SBB gestuurd.

Hoewel de potentiële deelnemers niet door de samenwerkingsverbanden zijn bevraagd bij de ontwikkeling van modules en lesmateriaal, wordt door de meeste respondenten benadrukt dat wordt ingezet op pakkende content dat tevens geschikt is voor online gebruik zodat het past bij de doelgroep en makkelijk te volgen is. In het geval van twee projecten die inzetten op kwetsbare doelgroep (entree) is dit nog belangrijker en is content meermaals herzien omdat bijvoorbeeld tekst of video's te lang waren. De pilots vormen de test of inderdaad is voldaan aan de behoeften van de doelgroep (de meeste projecten zitten nog niet in de pilotfase).

Zoals eerder vermeld gaat het niet alleen om de content de (online) beschikbaarheid ervan, maar ook onderliggende systemen om het leerproces zelf te kunnen volgen en indelen. En om docenten/coaches en begeleiders die in staat moeten zijn om volwassenen te begeleiden en te motiveren. Daar is nog een wereld te winnen. Daarbij is in de meeste projecten sprake van de combinatie van online en werkplekleren. Daarom wordt ook ingezet op het trainen van begeleiders in bedrijven en het maken van afspraken met leerbedrijven over begeleiding op de werkvloer.

Leren doe je in de visie van diverse publieke en private mbo-scholen bovendien niet alleen. Je leert ook van elkaar. Daarom wordt in sommige projecten ingezet op het fysiek (werkvloer of school) of online bij elkaar brengen van deelnemers in communities. Het is in dit stadium van de projecten nog te vroeg of het in de praktijk ook lukt om deelnemers daadwerkelijk bij elkaar te krijgen en met elkaar te laten communiceren.

4.3 Werving en wervingsstrategie

Van de veertien samenwerkingsverbanden waarmee is gesproken zijn er drie bezig met *werving*. De rest is nog niet zo ver in het project. Maar wat opvalt is dat bij velen van hen de wervingsstrategie nog nader uitgewerkt moet worden. Het thema staat met andere woorden niet bovenaan op de prioriteitenlijst. En wat ook opvalt is dat de wervingsstrategie op papier (in de plannen) weinig innovatief is en langs de gebruikelijke kanalen wordt gepland. Dat is ook het oordeel van de beoordelingscommissie, die het bij de beoordeling van de subsidieaanvragen opviel dat de wervingsstrategieën grosso modo niet veel anders zijn dan scholen nu ook al doen. Zo worden zaken genoemd als aanmeldingswebsite ontwikkelen, promotie-/campagnemateriaal ontwikkelen, aanwezig zijn op open dagen, social media gebruiken, het aanbod presenteren via nieuwsbrieven en e-mails, werven via UWV, leerwerkloketten, SW-bedrijven en eigen leerbedrijven.

De meeste Flexprojecten waarmee is gesproken richten zich met betrekking tot werving vooral op bedrijven en niet op individuele deelnemers. Samenwerkingsverbanden die al in de fase van pilot zitten ervaren dat dit voor nu een juiste strategie is, en dat je naar de bedrijven toe moet om uit te leggen dat er nieuw aanbod is, wat de flexibele mogelijkheden zijn en hoe de (vaak) vernieuwde content er uitziet. Passief een aanmeldingswebsite maken en e-mails sturen naar potentieel geïnteresseerde partijen gaat niet of onvoldoende werken. Je zult klantrelaties moeten bouwen en onderhouden, en om werving ook daadwerkelijk te realiseren zou je volgens diverse respondenten vooral op klantrelaties op directieniveau (of andere medewerkers met beslissingsbevoegdheid over scholing) moeten inzetten.

Individuele deelnemers zoals zij-instromers en herintreders worden niet of beperkt bereikt met werving bij bedrijven en instellingen. Het is maatschappelijk wel gewenst gezien de krapte op de arbeidsmarkt dat de onderwijsinstellingen deze doelgroepen (op termijn) gericht en met innovatieve werving gaan interesseren voor flexibel beroepsopleiding.

Knelpunten waardoor het aantal aanmeldingen tegenvalt of tegen gaat vallen zijn volgens de samenwerkingsverbanden de volgende zaken: in bepaalde branches zoals horeca en kapsalons zijn schulden ontstaan door corona waardoor de bereidheid om in scholing te investeren gering is; gebrek aan leer-cultuur bij bedrijven in diverse branches (er is veel overredingskracht nodig); een deel van de beoogde doelgroep bestaat uit werkenden/werkzoekenden die negatieve leerervaringen heeft en niet zo snel bereid is tot scholing (zelfs bij flexibele, pakkende trajecten); de arbeidsmarkt is dermate overspannen dat de kaartenbakken van UWV leeg zijn en bedrijven alle 'handjes' nodig hebben en geen werknemers vrij willen geven voor scholing. Eén mbo-school geeft aan dat zij als organisatie geen aparte LLO-poot hebben en dat het daadwerkelijk aanbieden nog te vroeg komt. Ze beperken zich daarom tot het aanbieden van één module.

Betaalbaar houden van opleidingstrajecten

Een deel van de samenwerkingsverbanden heeft een “businesscase” gemaakt om te achterhalen wat ze per module in rekening moeten brengen en welke omvang van deelnemers nodig is om een module rendabel te maken. Met businesscase wordt meestal bedoeld dat de betrokkenen uit eigen ervaring en vanuit andere opleidingstrajecten in kunnen schatten hoe het zit qua benodigde omvang. Die omvang is kleiner dan in klassieke trajecten met meer schoolse lessen. De flexibiliteit, het toenemende gebruik van online content en online monitoringssystemen en de toenemende verantwoordelijkheid voor de deelnemer maakt de trajecten goedkoper om aan te bieden. De samenwerkingsverbanden overwegen daarnaast de volgende ideeën te implementeren om de opleidingstrajecten betaalbaar te houden:

- mixen met deelnemers uit reguliere opleidingstrajecten waar mogelijk (bol, bbl)³;
- dat studietoelagen op vaste uren deelnemers aan verschillende flexibele trajecten tegelijkertijd begeleiden (online of op school);
- deelnemers van verschillende bedrijven bij elkaar zetten in dezelfde werksetting (op de werkvloer);
- begeleiding en ‘servicedichtheid’ afschalen of bedrijven extra laten betalen als ze meer begeleiding/service willen;
- samenwerken met de partner in het Flexproject bij de uitvoering van onderwijs (mede ingegeven door lerarentekort).
- deelnemers van verschillende partners combineren tot een gezamenlijke klas.

Daarnaast merken de respondenten op dat een groot voordeel van de subsidieregeling is dat de opleidingstrajecten betaalbaarder worden voor de aanbieders, omdat het ontwikkelen van content en andere producten zo kostbaar is en door de subsidie geen ontwikkelkosten hoeven te worden terugverdiend.

4.4 Duurzame verankering

Duurzame verankering gaat over de periode na afronding van een Flexproject. Het gaat over afspraken die de partners maken over het onderhoud en up-to-date houden van onderwijscontent, over eigendomsrechten, over eventuele samenwerking na projectafronding et cetera. We constateren dat er maar beperkt afspraken zijn gemaakt voorafgaand of aan het begin van Flexprojecten. Er wordt meestal pas gaandeweg, vooral in de laatste fase over nagedacht. Bij veel van de projecten die in het laatste halfjaar van de projectduur zitten zijn mondelinge of schriftelijke afspraken gemaakt. Maar er zijn nog veel losse eindjes, of er is sprake van intenties. De afspraken die gemaakt zijn, zijn divers van aard. Zo heeft één project ervoor gekozen om het ontwikkelde onderwijsprogramma gezamenlijk twee jaar te onderhouden. In een ander project is een langdurige commitment in een overeenkomst afgesloten. Een paar andere projecten hebben besloten om een en ander ‘open source’ te maken, wat wil zeggen dat ontwikkelde content vrij toegankelijk is voor iedereen en dat iedereen de inhoud mag gebruiken en aanpassen (de ontwikkelaars maken geen afspraken over onderhoud). In weer andere gevallen is de private onderwijsaanbieder de hoofdontwikkelaar van de content geweest en blijft die het eigendomsrecht houden. Of is de private onderwijsaanbieder de eigenaar van bepaalde software en betaalt de publieke mbo-school licentiekosten voor het gebruik ervan.

Hoewel het in de gesprekken niet hardop wordt uitgesproken, blijkt onder meer uit de door samenwerkingsverbanden genoemde knelpunten en succesfactoren dat financiële belangen wel degelijk een rol spelen op de achtergrond. Diverse respondenten noemen het bijvoorbeeld ongelukkig dat geen

---

³ De WEB biedt ruimte voor het mixen van deelnemers bekostigde en niet-bekostigde opleidingen mits de mbo-school zorgt voor gescheiden boekhouding waarbij voor deelnemers aan de derde leerweg gerekend wordt met de integrale kostprijs. Zie ook hoofdstuk 6 vraag 6.3 in brochure Ruimte in de Regels LLO. [Ruimte in Regels. Leven lang ontwikkelen \(overheid.nl\)](https://www.overheid.nl/publicaties/2018/06/14/ruimte-in-regels-leven-lang-ontwikkelen)

afspraken gemaakt zijn bij het schrijven van de aanvraag en het aangaan van het samenwerkingsverband. Toch levert dit grosso modo geen problemen op en gaat het maken van afspraken in goede harmonie. Dat wordt bevorderd omdat sommige partijen elkaar al langer kennen en/of omdat verdeling van zaken logisch zijn (private partij was en dus blijft eigenaar van systemen; private partij gaat het ontwikkelde programma niet aanbieden dus de deelnemers worden ingeschreven bij het roc; iedere partij doet zijn eigen werving).

In een paar projecten is afgesproken om de ontwikkelde content beschikbaar te stellen aan de kennisdatabank van de MBO Raad. Het Kennispunt LLO geeft aan dat de kennisdatabank moeilijk van de grond komt en vooralsnog nauwelijks gevuld is.

Verduurzamen is niet vanzelfsprekend, want ieder project heeft een einde. Dat geldt ook voor de verduurzaming intern. Er worden diverse kennisdelingsbijeenkomsten op de eigen school georganiseerd, maar dergelijke bijeenkomsten zijn redelijk vrijblijvend. Voor echte verandering is een meer structurele cultuuromslag nodig, vooral bij bekostigde mbo-instellingen. De Flexprojecten geven daar een mooie aanzet toe, maar de vraag is hoe het vervolg daarop is.

5 Conclusies en aanbevelingen

Doeltreffendheid

Bij doeltreffendheid gaat het om de vraag wat de rol van de Subsidierегeling zelf is geweest voor het succes van samenwerkingsverbanden en welke verbeterpunten er zijn aan te geven voor een eventueel vervolg van de Subsidierегeling. De kerngedachte achter de regeling is dat de mate en wijze van flexibiliteit van de onderwijsprogramma's en de vorm en de samenwerking tussen bekostigde (publieke) en niet-bekostigde (private) mbo-scholen bepalend zijn voor de mate waarin onderwijsprogramma's aan zullen sluiten op de scholingsvraag van werkenden en werkzoekenden. Op basis van de evaluatie concluderen we voorzichtig dat de samenwerking heeft geleid tot synergie en dat de combinatie van elkaars sterke krachten (privaat en publiek) leidt tot veel arbeidsmarktrelevante en flexibel studeerbare modules en opleidingstrajecten. Voorzichtig omdat het zicht op de ontwikkelde producten nog niet heel helder is. Bovendien is de samenwerking niet overal gelukt, omdat in enkele Flexprojecten betrokken partijen uiteindelijk niet op eenzelfde lijn zaten qua visie en de samenwerking voortijdig afgebroken is. En bij tien van de 36 in 2021 of 2022 gestarte Flexprojecten is de samenwerking nog zo pril dat de uitkomsten nog lang niet vast staan.

We zijn voorzichtig in onze conclusie omtrent doeltreffendheid, maar tegelijk ook optimistisch in ons beeld van de Flexprojecten. De samenwerkingsverbanden weten goed op welke aspecten ze moeten inzetten om flexibiliteit mogelijk te maken (inzet op modulair, digitale content, intake/validering, online leeromgeving, begeleiding). De partners hebben elkaar in veel gevallen daar ook op uitgezocht. De publieke mbo-scholen met hun kennis van de kwalificatiedossiers en de nauwe contacten met bedrijven, de private mbo-scholen met hun kennis van flexibilisering en begeleiding van volwassenen. Een deel van de randvoorwaarden voor flexibel onderwijs is aanwezig en dat maakt optimistisch. Daar draagt de vormgeving van de Subsidierегeling en in het bijzonder de beoordelingscriteria ook aan mee, omdat die sturend is geweest voor de inhoud van de voorstellen. En hoewel daar nog wel verbeteringen in te maken zijn (zie verderop), heeft het de samenwerkingsverbanden in ieder geval aangezet om na te denken over relevante thema's zoals de inzet op professionaliseren van personeel.

Een andere meerwaarde van de subsidierегeling is dat door aanvullende middelen uitgebreider de tijd kan worden genomen door de samenwerkingsverbanden om zich te verdiepen in de beroepstaken, met bedrijven te communiceren en samen of op basis van hun feedback vraaggericht te werken. De betrokkenen zijn volgens hunzelf daardoor in staat gebleken om arbeidsmarktrelevante eenheden van de modules te maken.

We maken echter een kanttekening bij de doelmatigheid van de subsidie. Er zijn diverse links tussen Flexprojecten waarin veel van dezelfde elementen worden ingebracht. Bovendien blijkt uit gesprekken die met samenwerkingsverbanden zijn gevoerd dat diverse digitale leeromgevingen, digitale content en begeleidingssystemen al 'op de plank' lagen. Dat is deels positief (kennisdeling en -benutting), maar maakt ook minder transparant wat de toegevoegde waarde van elk individueel project is. Opvallend is ook dat voor sommige opleidingen meerdere Flexprojecten in uitvoering zijn. Zo worden meerdere flexibele opleidingsprogramma's ontwikkeld voor Helpende zorg en welzijn, voor Verzorgende-IG en voor Verpleegkundige. Het zou kostenefficiënter zijn geweest als die projecten samen hadden gewerkt. Als we op een hoger niveau kijken en de Subsidierегeling bezien als onderdeel van nationaal beleid om LLO te stimuleren, dan is de Subsidierегeling doeltreffend te noemen. Doeltreffend in de zin dat het vooral voor veel bekostigde mbo-scholen een belangrijke (her)introduktie in LLO en flexibel onderwijs is. Het heeft veel scholen 'aangeslingerd'. Daar waar bekostigde mbo-scholen voorheen incidenteel met

LLO-trajecten bezig waren op verzoek van sommige bedrijven, zijn ze nu meer bewust bezig om LLO binnen de school te institutionaliseren. Nadat LLO als belangrijk speerpunt is genoemd in 2016 in het bestuursakkoord van mbo-scholen is de Subsidieregeling een tweede belangrijke stap richting inbedding van LLO in het mbo. Maar het betreft ook een voorzichtige start. Op een aantal voorlopers in bekostigd mbo-land na zijn veel scholen nog (lang) niet zo ver. Het staat nog in de kinderschoenen en er is nog een hele omslag nodig die nog jaren in beslag kan nemen. Er komen veel aspecten bij kijken, van werving van en bewustwording bij bedrijven, alumni beleid, kennis van derde leerweg en certificaten, docenten die een omslag moeten maken naar een coachende rol en op andere tijden werken, het modulariseren van (nog meer) opleidingen en het ontwikkelen van (digitale) content, het in gebruik nemen van passende administratieve en managementsystemen et cetera. Maar het begint bij visie en beleid. Zo zijn er steeds meer bekostigde mbo-scholen met een private poot voor LLO, waarbij vaak nog gewerkt moet worden aan de verbinding tussen het initieel en post-initieel onderwijs. Andere mbo-scholen kiezen er juist voor om initieel en post-initieel onderwijs te mengen en beide door hetzelfde onderwijsteam te laten verzorgen. Op verschillende aspecten en niveaus zijn er praktische en strategische beslissingen te nemen vooraleer LLO en flexibel post-initieel onderwijs is ingeburgerd in de (bekostigde) mbo-scholen.

Aanbevelingen met betrekking tot de Subsidieregeling

De beoordelingscommissie heeft ervaren dat de beoordelingscriteria heel feitelijk zijn opgesteld. Ook als het gevoel leeft dat de opgestelde beschrijving 'dun' is, moet dit toch worden goedgekeurd omdat voldaan is aan de vereiste. De thema's zijn weliswaar goed gekozen, maar het zou beter zijn om de criteria meer body te geven door de aanvrager meer te dwingen/verplichten om concreet te maken HOE je iets gaat doen. Dat uit de subsidieaanvraag duidelijk wordt hoe het te ontwikkelen opleidingstraject er voor de deelnemer uit komt te zien.

We zien dat veel deelnemende mbo-scholen gericht een partner hebben gezocht die expertise heeft aanvullend op de eigen expertise. De startsubsidie is daarbij weliswaar niet noodzakelijk, maar geeft bij sommige partijen net dat extra zetje om verkennende gesprekken te voeren alvorens te committeren aan een groot project.

De Subsidieregeling is waardevol om projectmatig leerervaringen op te doen en kennis te delen tussen publieke en private partijen, maar wellicht is het beter om vanaf nu structureel beleid te maken (inbedden in de LLO-katalysator) of landelijk te werken aan de randvoorwaarden die nodig zijn om flexibel onderwijs overal mogelijk te maken. Om bijvoorbeeld gezamenlijk te werken aan passende onderwijslogistiek en ICT-systemen. Dat kun je ook gezamenlijk op landelijk niveau oppakken (bijvoorbeeld in het Kennispunt LLO van de MBO Raad) in plaats van projectmatig door sommige scholen en in sommige sectoren.

Aanbevelingen voor de eindevaluatie

Het onderzoek betreft een tussenevaluatie. Veel samenwerkingsverbanden hebben vertraging gehad en zijn nog volop aan het ontwikkelen, kunnen nog geen eindproducten overleggen en zijn simpelweg nog niet klaar. Dat betekent ook dat de tussenevaluatie voor een deel gaat over voorlopige effecten. Het verdient aanbeveling voor de eindevaluatie om de volgende resultaten (beter) in beeld te brengen:

- Ontwikkelde (delen van) onderwijsprogramma's en aanverwante producten;
- Aantal deelnemers en werkzame elementen van werving;
- Oordeel van deelnemers en betrokken bedrijven over de aansluiting van de onderwijsprogramma's op de arbeidsmarkt vraag en de wensen van de doelgroep (is het passend qua inhoud en is het passend qua vorm en flexibiliteit?);
- Gemaakte afspraken over en gerealiseerde verduurzaming van de samenwerking en het flexibele onderwijsprogramma;

- Gemaakte afspraken over en gerealiseerde opschaling van het flexibele onderwijsprogramma;
- Inhoudelijke succesfactoren. De in deze tussenevaluatie genoemde succesfactoren gaan veelal over procesmatige succesfactoren: over hoe en wanneer de samenwerking succesvol is/was. Bij de eind-evaluatie is het interessant meer op inhoudelijke leerervaringen in te gaan. Wanneer is content goed en passend bij volwassenen? Waar moet een digitale leeromgeving en andere digitale systemen aan voldoen? Hoe krijg je docenten van hun oude rol van uitlegger in de klas naar hun nieuwe rol van begeleidende coach en motivator? Et cetera.

In het geval deze aspecten ook in de eindevaluatie onvoldoende naar boven komen, zou ook gedacht kunnen worden aan een later te organiseren kennisdelingsbijeenkomst om te leren van de Subsidieregeling.

Bijlage – Samenvatting van de Flexprojecten

Projectnummer	Jaar van aanvraag	Type mbo	Aantal mbo-scholen betrokken	Publieke partij (bekostigde mbo-school)	Private partij
FLEX19003	2019	AOC	1	Aeres MBO	Litop
<p>De twee instellingen hebben al een gezamenlijk opleidingsaanbod BBL-incompany op niveau 2 en 3, waarbij 200 uur contact-tijd moet worden geboden. Zij constateren dat bedrijven steeds meer maatwerk eisen en dat de bezettingsgraad in het werkveld het niet meer toelaat om werknemers 200 uur naar school te laten gaan. Zij breiden dit aanbod daarom uit naar de derde leerweg: een vraaggericht onderwijsaanbod voor de levensmiddelenindustrie in met name Midden-Nederland (Food Valley), waarbij de leervragen van de student het uitgangspunt zijn. Met dit onderwijsaanbod behalen werknemers één tot drie certificaten, die vrijstellingen bieden indien zij ook de volledige diploma's willen halen voor de volgende twee al bestaande opleidingen: Medewerker voeding en technologie (25460); Vakbekwaam medewerker voeding en technologie (25461). Met de startsubsidie beoogden de aanvragers een groter samenwerkingsverband te organiseren met o.a. uitzendbureaus, (lokale) overheden, de levensmiddelenindustrie en andere AOC's.</p> <p>Social learning-pakket (digitale content) voor doorlopende leerlijn niveau 2 en 3; managementinformatiesysteem voor bewaken voortgang deelnemer; digitaal portfolio waarvan een student/werknemer altijd eigenaar blijft en kan aanvullen; modulaire opleiding incl. keuzedelen op niveau 2 en 3 waarop een student op elk moment kan instromen; getrainde docenten, managers, praktijkbegeleiders/coördinatoren en examinatoren m.b.t. modulair opleiden; zoveel mogelijk papierloze examinering theorie, proeve van bekwaamheid en observatielijsten; diverse certificeerbare eenheden per niveau; zoveel mogelijk digitale exameninstrumenten; website waarin studenten zich eenvoudig kunnen aanmelden bij opleiders die dit onderwijsmodel ook aanbieden.</p> <p>Vraaggestuurd onderwijsaanbod wordt (t.o.v. aanbodgericht) steeds belangrijker, en met behulp van dit project zullen AOC's uiteindelijk in staat zijn beter vraaggestuurd onderwijs aan te bieden (ook t.a.v. bedrijfsleven en maatschappij, zoals UWV en gemeenten), met oog voor maatwerk en o.b.v. leerbehoeften van studenten. Vanuit Litop BV zijn warme contacten met de uitzendbranche en de industrie. Aeres MBO heeft goede ingangen bij collega AOC's. De gemeenten Ede en Nijkerk zijn al aangehaakt bij de diverse initiatieven die Aeres MBO Ede uitzet, o.a. vanuit het RIF Food MiddenNederland.</p> <p>digitale content modulaire opleiding; verrijking van 180 al bestaande e-learningpakketten met foto's en video's; exameninstrumenten; professionele begeleiding; managementinformatiesysteem</p>					
FLEX19004	2019	ROC	<10	Deltion College	ORGB
<p>Deltion en ORGB vormen het samenwerkingsverband, beide onderdeel van de coöperatieve vereniging RegioOpleiders (die ook op de samenwerkingsverklaring staat). Het plan is om lesmateriaal te ontwikkelen voor een flexibel onderwijsprogramma met betrekking tot 16 al bestaande opleidingen met entree-profielen: 9 op entree-niveau en 7 op niveau 2. Formeel is de entree-opleiding er één met 9 profielen. Het verband zal voorzien in onderwijsmaterialen (verzamelen & ontwikkelen) conform de indeling van deze opleidingen, maar dan zo bewerkt dat dit te gebruiken is in de derde leerweg. Men kan met de modules mbo-certificaten behalen, maar ook een diploma indien ook aan de eisen daarvoor is voldaan. Daarnaast ontwikkelt het verband een digitale kennisbank voor onderwijselementen (= micromodules), met onderwijsmateriaal, sjablonen en hulpmiddelen, zodat docenten in staat zijn om zelf met beperkte extra inzet maatwerktrajecten op te zetten. Er wordt een docentenprogramma ontwikkeld om hen wegwijs daarmee te maken. De visie is gericht op zowel vraaggericht als competentiegericht onderwijs, ervaringsleren en het instructiemodel 4C-ID. Het onderwijs wordt verzorgd binnen de werkomgeving. Het is de bedoeling dat elk maatwerktraject begint met een witte-vlekkenanalyse: is het bedrijfs- en onderwijskundig haalbaar voor een bedrijf om een curriculum te ontwikkelen en de daarbij horende leeromgeving te implementeren? De onderwijsmaterialen worden vervolgens in modules met leerwerkopdrachten aangeboden, en elke module kent een voortgangstoets waarmee o.a. versnelling/vertraging mogelijk wordt gemaakt. Doel is om uiteindelijk 30 onderwijstrajecten te ontwikkelen met 10 individuele deelnemers per traject. Het verband had de startsubsidie aangevraagd om een eerste aanzet te ontwikkelen van de dienst-markt-formule-combinaties (welke dienst biedt RegioOpleiders, aan wie (markt) en hoe (formule)?).</p> <p>het verzamelen, ontwerpen en ontwikkelen van onderwijsmaterialen, hulpmiddelen en sjablonen t.b.v. korte en langere curricula conform de 16 opleidingen, in de derde leerweg; ontwikkelen van 60 docenten in bekwaamheid met betrekking tot het ontwerpen van curricula conform de derde leerweg en het effectief toepassen van de plannen; digitale kennisbank ontwikkelen waarin voor alle docenten materialen, hulpmiddelen en sjablonen beschikbaar, doorzoekbaar en geordend met metadata aanwezig zijn (incl. interactiemogelijkheden); dat 30 nieuwe bedrijven en organisaties aanhaken in trajecten bij RegioOpleiders</p>					

door de mogelijkheden die door het project worden geschapen; daardoor aansluiting vinden bij de dagelijkse behoeften van deze bedrijven m.b.t. het ontwikkelen van hun werknemers op de laagste functieniveaus

Beiden zijn onderdeel van RegioOpleiders, die vraagstukken van "Leven Lang Ontwikkelen" in kaart brengen. RegioOpleiders neemt deel aan de sectortafels binnen Human Capital Agenda en spreekt met werkgevers die ook intersectoraal willen samenwerken. ORGB en Deltion College vormen samen een combinatie als het gaat om de ontwikkeling van medewerkers op het laagste niveau van de arbeidsmarkt.

leermiddelen; digitale kennisbank docenten; docententraining

FLEX19005	2019	VI	1	C I B A P	LOI
-----------	------	----	---	-----------	-----

De twee opleidingen 'software developer' (van LOI) en 'ruimtelijk vormgever' (van Cibap) zullen flexibel worden aangeboden. Nieuw lesmateriaal maken en bestaand materiaal aanpassen. Vanaf feb 2021 software developer en vanaf feb 2022 ruimtelijk vormgever. Opleidingen worden verdeeld in modules waar je badges voor kunt verdienen. Kunt één of meerdere verzamelen of doorgaan tot je het diploma hebt. (In het voortgangsrapport staat dat modules na overleg met SBB niet in aanmerking kwamen voor mbo-certificaten.) Brainstud gaat een digitale lesomgeving maken voor dit project. Onderwijsprogramma met blended learning (combinatie van afstandsonderwijs en klassikale bijeenkomsten), digitaal lesmateriaal en coaching op afstand.

Met een flexibel onderwijsprogramma deelnemers op de arbeidsmarkt in de ICT-branche wendbaar maken. Wendbaar onderwijs door opdeling in verschillende (certificeerbare) eenheden die afzonderlijk afgerond kunnen worden. Werknemers in de IT en creatieve sector moeten zich voortdurend bijscholen, omdat de ontwikkelingen razendsnel gaan. Maar ze zijn zo hard nodig dat een volledige bol-opleiding meestal geen optie is.

Kennis en kunde delen door te kiezen voor een crebo dat door LOI gevoerd wordt en een crebo dat door Cibap gevoerd wordt. LOI heeft ervaring met volwassenonderwijs en afstandsonderwijs terwijl Cipab ervaring heeft met locatieonderwijs en zij hebben de creatieve sector in beeld.

software developer: leermiddelen LOI toespitsen op doelgroep; elektronische leeromgeving; docenten, coaches, coördinatoren, examinatoren en teammanagers opleiden

FLEX19007	2019	ROC	1	ROC AVENTUS	Litop
-----------	------	-----	---	-------------	-------

In antwoord op een tekort aan vakkrachten in de industrie willen de partijen samen flexibel BBL-trajecten opstarten in de derde leerweg. Het gaat dan om opleidingen tot proces- of mechanisch operator op niveaus 1 tot en met 3. Zij bieden dergelijke opleidingen al samen aan in reguliere vorm, maar ploegendiensten maken het lastig voor bedrijven om hun personeel een reguliere opleiding te laten volgen waarbij men verplicht is 200 onderwijsuren te volgen. Door de mogelijkheid tot flexibele studie kunnen meer werknemers worden bijgeschoold. Idee is dat er per niveau meerdere certificeerbare eenheden worden ontwikkeld die op kunnen bouwen tot een volledig diploma. Veel onderwijs vindt plaats via e-learnings. Bestaande worden verder ontwikkeld met meer en beter passende animaties omdat dit aansluit bij de doelgroep van niveau-1 studenten. Doelgroepen die (nog) niet werkzaam zijn worden benaderd via de uitzendbureau-partners van het verband.

Ontwikkelen van een flexibele opleiding die inspeelt op de behoeften van de industrie en waarmee werknemers landelijk erkende diploma's kunnen behalen. Beoogde resultaten: De bestaande e-learning voor een doorlopende leerlijn op niveaus 1, 2 en 3 voor mechanisch- en procesoperators wordt uitgebreid met zelfgemaakte filmpjes, lessen, extra vragen en assessmentlijsten ("social learning pakket 2.0" met digitale content); Ontwikkeling managementinformatiesysteem voor bewaken voortgang deelnemer; Ontwikkeling digitaal portfolio waarvan een student tijdens zijn werkzame leven eigenaar blijft; Modulaire operator opleiding op niveau 1, 2 en 3 waarop een student op elk moment kan instromen; Getrainde docenten, praktijkbegeleiders / coördinatoren en examinatoren m.b.t. modulair opleiden; Papierloze examinering theorie, proeve van bekwaamheid en observatielijsten; Diverse certificeerbare eenheden per niveau; Diplomamodel voor niveau 1, 2 en 3 via 3e leerweg; Digitale exameninstrumenten; Ontwikkeling aanmeldingswebsite studenten voor alle opleiders die bovenstaand model ook aanbieden.

Bekostigde onderwijsinstellingen werken veelal o.b.v. aanbod en zijn weinig wendbaar en flexibel. Door deze samenwerking leert ROC Aventus sneller in te spelen op de behoeftes van het werkveld en kan zij ook in de toekomst wendbaar en flexibel in haar aanbod worden en zijn. ROC Aventus biedt niet alleen met Litop maar ook samen met andere ROC's de reguliere BBL-opleiding aan, Litop is juist beter bekend met onderwijs in de derde leerweg (heeft momenteel 60 studenten).

modulaire operator opleiding op niveau 1, 2 en 3; training-on-the-job lijsten; digitale exameninstrumenten; doorontwikkeling bestaande e-learning met VR-onderwijsmateriaal; managementinformatiesysteem voortgang deelnemer; diplomamodel niveau 1, 2 en 3 derde leerweg; aanmeldingswebsite

FLEX20002	2020	ROC	<10	ROC Alfa-college	ORGB
<p>Afla College en ORGB maken samen met nog 10 instellingen onderdeel uit van het regionale samenwerkingsverband Regio-Opleiders, die de ambitie heeft om 40 onderwijstrajecten in de derde leerweg in regio Zwolle te ontwikkelen. Met deze aanvraag wordt voortgeborduurd op de toegekende aanvraag van Deltion College en ORGB (2019) voor 16 opleidingen op niveaus 1 en 2. Dit nieuwe programma richt zich op 18 crebo's: 9 op niveau 3 en 9 op niveau 4. Centraal staan beroepsoverstijgende competenties en een meer industriële wijze van onderwijsproductie. De opleidingen zijn ook gekozen met in het achterhoofd het idee dat men tussentijds kan wisselen van sector, zonder een nieuwe opleiding te beginnen, doordat ze competenties hebben geleerd die in meerdere sectoren relevant zijn. Men verwacht dat wisselen tussen de sectoren soms gewenst is bij deze opleidingen. Ook wordt uitgegaan van vraaggericht, competentiegericht onderwijs met ervaringsleren en o.b.v. het instructiemodel 4C-ID. De bedrijfscontext wordt vertaald naar nieuwe/specifieke onderwijsvormen. Daarvoor ontwikkelen ze een gestandaardiseerde onderwijsinfrastructuur. Docenten van beide partijen kunnen m.b.v. een kennisbank onderwijsselementen (micromodules, half-fabrikaten) samenvoegen tot een maatwerkprogramma. Doel is snelheid en efficiency in vraagsturing te creëren. Men kan met de modules certificaten behalen, maar ook een diploma indien ook aan de eisen daarvoor is voldaan.</p> <p>Beoogde resultaten: verzamelen, ontwerpen en ontwikkelen onderwijsmaterialen, hulpmiddelen en sjablonen voor (korte en langere) curricula met beroepsoverstijgende competenties in de derde leerweg; ontwikkelen van 60 docenten in bekwaamheid m.b.t. het ontwerpen van curricula conform derde leerweg en het effectief toepassen van materialen, hulpmiddelen en sjablonen; beschikbaar stellen gevulde digitale kennisbank met materialen, hulpmiddelen en sjablonen, doorzoekbaar en geordend met metadata, inclusief mogelijkheden tot interactie; beschikbaar stellen gevulde elektronische leeromgeving met studietaken die deelnemers voorzien in ondersteunende just-in-time informatie en theoretische ondersteuning; realisatie beheersorganisatie die m.b.v. beschikbare materialen doorlopende flexibele maatwerktrajecten t.b.v. alle leden van RegioOpleiders beschikbaar stelt; aanhaken van 30 additionele nieuwe bedrijven en organisaties in trajecten bij RegioOpleiders.</p> <p>Beide hoofdaanvragers zijn aangesloten bij RegioOpleiders, een samenwerkingsverband binnen regio Zwolle dat vraagstukken van "Leven Lang Ontwikkelen" in kaart brengt en dat de ambitie heeft om 40 onderwijstrajecten in de derde leerweg in regio te ontwikkelen. ORGB en Alfa College vormen een combinatie m.b.t. ontwikkeling van medewerkers op het middenkaderniveau (3 en 4) voor de domeinen Logistiek, Zorg en Welzijn, Procestechneik, Bouwen, wonen en onderhoud, Verkoop en retail, Mobiliteit, Horeca en voeding, Plant- en groene leefomgeving en Installatie- en constructietechniek.</p> <p>opleidingsprogramma; uitbreiden digitale kennisbank; digitale leeromgeving/portfolio;</p>					
FLEX20005	2020	ROC	<10	Zadkine	Technicom
<p>Het samenwerkingsverband is opgericht met de ambitie om in de volle breedte van hun opleidingsaanbod flexibel onderwijs voor volwassenen aan te bieden in de toekomst. Een eerste start wordt gemaakt om voor de flexibele beroepsopleidingen voor de kwalificaties Logistiek medewerker en logistiek teamleider te ontwikkelen. Ontwikkelingen in de logistieke sector nemen in enorme vlucht, tekort aan personeel wordt gezien als grootste belemmering voor verdere groei in de bedrijfstak. De onderwijsprogramma's zullen worden getest aan de hand van een pilot. In samenwerking met Randstad komt de werving tot stand. Randstad heeft een uitgebreid netwerk met bedrijven, gemeenten en het UWV.</p> <p>Het doel van het project is een eerste start te maken in het ontwikkelen van flexibel onderwijs voor volwassenen. Dit project dient als voorbeeld voor andere projecten/opleidingen in de toekomst. Binnen dit project is het doel om twee flexibele opleidingen te ontwikkelen binnen de logistiek. Binnen deze sector is de behoefte naar opgeleid personeel groot. Het samenwerkingsverband stelt zich tot doel een leerarrangement te ontwikkelen dat een brug slaat tussen informeel en formeel leren, door nieuwe en innovatieve lesmethodes te gebruiken die aansluiten bij de doelgroep van werkenden en werkzoekenden. De sector logistiek zal daarbij dienen als blauwdruk.</p> <p>Technicom heeft ervaring met het aanbieden van flexibel mbo-onderwijs voor volwassenen. De andere onderwijsinstellingen hebben hier weinig ervaring mee. De samenwerkingspartners zijn verbonden door een gedeelde visie dat flexibel onderwijs de toekomst is voor het mbo en de ambitie om hier gezamenlijk een bijdrage aan te leveren. Door samen het ontwikkeltraject te doorlopen leren de instellingen van elkaar aanpak en kennis.</p> <p>meetinstrument voor nulmeting; conversie instrument om van meting naar leerplan te komen; digitaal portfolio; lesmodules; didactisch model; beoordelingsinstrumenten</p>					
FLEX20006	2020	ROC	1	Albeda	Heads Academy
<p>ROC Albeda en Heads Academy starten een samenwerkingsverband rondom hun kappersopleidingen. Er worden 19 modules ontwikkeld voor de opleidingen kapper, Hairstylist Dame en Heer, en Salonmanager Dame en Heer. De partners willen van elkaar leren. Zo heeft Head Academy veel ervaring met de volwassen doelgroep en het aanbieden van een specifiek trainingsaanbod voor volwassenen. Ook zij zijn sterk in werving en haakt zij aan bij trends en ontwikkelingen. ROC Albeda is sterk</p>					

in onderwijskundige ontwikkeling, flexibel opleiden, kwaliteitsborging en examinering. Er is grote behoefte aan (bij)scholing bij werkenden en de samenwerking start met het ontwikkelen van de modules waar de meeste vraag naar is. Door een flexibel aanbod hopen de partijen in de toekomst werkenden en werkzoekenden de mogelijkheid bieden om een opleiding te volgen. Er zal een online leeromgeving met een innovatieve set leermiddelen ontwikkeld worden.

Er worden modules ontwikkeld voor de opleidingen Kapper, Hairstylist Dame/heer en Salonmanager Damer/Heer, welke gezamenlijk kunnen leiden tot diploma, maar ook los te volgen zijn. Vanwege grote behoefte aan bijscholing, wil het samenwerkingsverband in de toekomst werkenden en werkzoekenden de mogelijkheid bieden om een opleiding te volgen. Verder hebben de partijen als ambitie om het flexibel onderwijs voor volwassenen op de kaart te zetten in de regio's Rotterdam, Delft en Amsterdam. De instituten willen samen op drie locaties flexibel onderwijs gaan verzorgen.

Beide partijen zien grote kansen in ontwikkeling van een derde leerweg en hebben hier dezelfde ideeën over. Daarnaast hebben beide partijen andere ervaringen. Heads Academy heeft veel ervaring met de volwassen doelgroep, het aanbieden van een specifiek trainingsaanbod voor volwassenen, haakt aan bij trends en ontwikkelingen en is sterk in de werving. Albeda is sterk in onderwijskundige ontwikkeling, flexibel opleiden, kwaliteitsborging en examinering.

digitale leeromgeving; app; innovatieve set leermiddelen

FLEX20007	2020	ROC	1	Noorderpoort	Spring instituut
-----------	------	-----	---	--------------	------------------

Flexibele opleidingsprogramma's ontwikkelen in het domein Horeca en bakkerij voor de kwalificaties Manager/ondernemer horeca en Meewerkend horecaondernemer. Onderwijsprogramma's moeten flexibel, laagdrempelig en gepersonaliseerd worden, met de kracht van beide instellingen. GPS-onderwijsconcept van Noorderpoort (Gepersonaliseerd, Praktijkgereicht, Succesvol) in combinatie met online-leeromgeving van het Spring Instituut. Flexibel onderwijs door goede intake, tijd- en plaats onafhankelijk onderwijs, onderwijskundige aanpak voor volwassenen, modularisering en maatwerk; Studenten starten niet bij het begin, maar zij leren enkel wat ze nog niet beheersen. Programma geheel gericht op volwassenen; Inzet van docenten en experts uit het werkveld (co-creatie).

Voorzien in behoefte aan flexibele opleidingsprogramma's in het domein Horeca en bakkerij. Ontwikkelingen in de horeca gaan razendsnel en (bij)scholen is daarom onontbeerlijk. Daarom volwassenen opleiden. Maatwerktrajecten kunnen eenvoudiger samengesteld worden als een onderwijsprogramma gemoduleerd is; Noorderpoort wil met de school voor Gastvrijheid en Toerisme een nog grotere rol spelen in de hospitality in Groningen. Uitdaging is om de vele vacatures in de horeca te vullen; Hospitality is breder dan alleen toerisme, ook belangrijk in de foodmarket. Door cross-sectorale maatwerktrajecten wil Noorderpoort een groter aandeel in Leven lang ontwikkelen waarborgen; Wendbaar vakmanschap;

Noorderpoort heeft uitgebreide inhoudelijke kennis en een groot in- en extern netwerk (sectorale kennis en een sectoraal netwerk). Het Spring Instituut brengt haar werkwijze met een digitale leeromgeving en haar ervaring in het vermarkten van opleidingen in. Spring Instituut is sterk in het ontwikkelen en aanbieden van online mbo-opleidingen: heldere visie op flexibel onderwijs en een jarenlange ervaring op dat gebied. Noorderpoort en Spring Instituut hebben de intentie om kennis en ervaring (mensen) te delen om samen flexibele onderwijsprogramma's te ontwikkelen.

intake; begeleiding; coaching; didactisch gevarieerd materiaal; online leeromgeving; studiebijeenkomsten/gebouwen; onderwijslogistiek; kennisoverdracht; examinering; accountmanagement; contacthub

FLEX20009	2020	ROC	≥10	ROC van Twente	LOI
-----------	------	-----	-----	----------------	-----

Dit verband (12 mbo-scholen en LOI als nbi) gaat op landelijk niveau samenwerken met de sector Bouw en met 'Concreet onderwijsproducten', gefaciliteerd vanuit de MBO Raad en NRTO. De MBO Raad geeft de stuurgroep vorm. Idee is om flexibele onderwijsprogramma's te ontwikkelen voor de kwalificaties tot timmerman en metselaar. De modulestructuur voor de opleidingen worden op landelijk niveau afgestemd en ontwikkeld, waarna de onderwijsprogramma's op regionaal niveau worden vormgegeven (door een mbo-school, en/of door een nbi, en in samenwerking met regionale partners zoals gemeenten en leerbedrijven). Het voltooiën van alle modules leidt tot een diploma. De beroepsgerichte modules kunnen daarnaast soms een zelfstandige betekenis op de arbeidsmarkt hebben (zie overige opmerkingen). Er worden voor de modules passende onderwijsproducten ontwikkeld zoals didactische werkvormen, leermiddelen en toetsen. Op landelijk niveau wordt daarnaast een digitale bibliotheek ontwikkeld waar deze producten kunnen worden opgeslagen en gedeeld. Er zullen tijdens de projectperiode pilots worden uitgevoerd om eerste ervaringen en verbeterpunten in kaart te brengen. De basis van het project ligt in het 4C-ID model. Aanleiding voor het project is dat er steeds minder aanmelders voor opleidingen tot metselaar en timmerman zijn, wat zorgt voor krapte op de arbeidsmarkt.

Werkenden en werkzoekenden de kans bieden zich door te ontwikkelen (verbredend of verdiepend) en hen bekend te maken met nieuwe technologieën en kansen op werk, in bedrijf of branche. Het onderwijsaanbod is passend bij het individu en is aantrekkelijk voor en sluit aan bij de behoefte van werkenden en werkzoekenden, maar ook bij bijvoorbeeld re-integratietrajecten vanuit gemeenten. De doelgroep ervaart het als uitdagend en ziet de winst die het oplevert voor hun (uitzicht op) werk.

De gezamenlijke aanvraag leidt direct tot duurzame verankering en tot een landelijk civiel effect, mede doordat ook de MBO Raad via de stuurgroep betrokken is. Ook leidt het tot synergie in ontwikkelcapaciteit, tot gezamenlijke kwaliteitsborging en biedt het (nieuwe) samenwerkingsmogelijkheden voor de uitvoering in de regio's. De individuele partijen hebben elk nog weinig ervaring met flexibel onderwijs en kunnen zo de ervaring die zij wel hebben met elkaar delen.

twee diplomagerichte opleidingstrajecten bestaande uit modules; calculatiemodellen; intake- en begeleidingsinstrument; digitale bibliotheek; examineringsprogramma

FLEX20010	2020	VI	1	Nimeto	Stichting GOC
-----------	------	----	---	--------	---------------

Bestaand samenwerkingsverband dat flexibele beroepsopleidingen gaat ontwikkelen in de domeinen Afbouw, Hout en onderhoud en Media en vormgeving voor kwalificaties schilder (mbo2) en ruimtelijk vormgeven (mbo4). De vakgebieden in beide sectoren zijn continu in ontwikkeling, waardoor er behoefte is om bij te blijven met nieuwe technieken, materialen etc. De regio van de branches is het midden van het land, via brancheverenigingen volgt later een landelijke uitrol. De onderwijsorganisaties willen via de brancheverenigingen werken op de snijvlakken tussen sectoren en opleidingen met nieuwe verrassende combinaties, zoals crossovers. Er worden individuele ontwikkelplannen opgesteld voor studenten, deze kunnen deels een eigen route kiezen en in eigen tempo werken. Onderwijs verloopt gedeeltelijk via online modules, zogenaamde 'challenges'. Praktijk-instructies vinden plaats op verschillende locaties. Ook komt er een programma rondom duurzame inzetbaarheid en levenslang-ontwikkelen-vaardigheden, met thema's zoals eigen regie nemen, verantwoordelijkheid, fit en gezond werken en reflectie op het beroep en het eigen functioneren daarin.

Het onderwijs meer digitaal (blended) aanbieden en ontdekken wat nog meer mogelijk is om het onderwijs flexibeler te maken. Het mogelijk maken om het onderwijs aan te laten sluiten bij wat de lerende al kan, flexibele instroommomenten en tempo's mogelijk maken, onderwijs dat op volwassenen gericht is, goed te combineren is met werk en privé, dat in samenwerking met bedrijfsleven goed up to date gehouden kan worden en wat (in onderdelen) zelfstandige, civiele en arbeidsmarkt erkende waarde heeft.

GOC heeft veel ervaring met creatieve opleidingen en daarnaast veel ervaring met flexibele en efficiënt ingerichte onderwijsprojecten. Nimeto heeft als vakschool veel kennis en ervaring met onderwijs en examinering en ervaring met de opleidingen schilder en ruimtelijk vormgeving. GOC heeft de vraag of zij haar onderwijs nog flexibeler kan invullen, Nimeto heeft nog niet zo veel ervaring met flexibel onderwijs. Nimeto en GOC vullen elkaar hierin aan.

Twee diplomagerichte opleidingen; leermiddelen; modules

FLEX20011	2020	ROC	1	ROC Midden Nederland	NCOI
-----------	------	-----	---	----------------------	------

Er is een gebrek aan begeleidingscapaciteit, men wil via de derde leerweg meer volwassenen opleiden en in laten stromen in de zorg. Er is sprake van een capaciteitsvraagstuk bij praktijkbegeleiders en docenten, de belasting in de beroepspraktijk groeit en de kwaliteit van de praktijkbegeleiding staat onder druk. Gezien de personeelstekorten in de zorg is het nodig dat volwassenen sneller inzetbaar zijn op de werkplek en dat er minder begeleiding nodig is. Vandaar dit samenwerkingsverband. Het plan kent twee doelstellingen; (1) Het oplossen van de capaciteitsproblemen rondom het opleiden in de zorg; (2) De knelpunten m.b.t. scholing in de derde leerweg wegnemen. Een belangrijk onderdeel van de opleiding is het ontwikkelen van en het inzetten van en Virtual Learning Lab. In dit online platform kunnen volwassenen zelf kritische beroepsvaardigheden oefenen, met name vaardigheden die in de praktijk lastig te oefenen zijn. De deelnemers moeten de opleiding op van hen passende momenten kunnen volgen.

Mensen die zich willen om- en bijscholen moeten snel op het gewenste niveau kunnen komen zodat ze snel ingezet kunnen worden. De samenwerkingspartners willen dit bereiken met flexibele digitale opleidingen. Er wordt hiervoor gebruik gemaakt van een 'virtual learning lab', een plaats waar studenten onafhankelijk van tijd, plaats en beschikbaarheid van docenten kunnen leren en oefenen. Het doel is om met dit traject de komende problemen op te lossen; (1) personeelstekorten in de zorg aanpakken, (2) het ontwikkelen van flexibele opleidingen bij de veranderende behoefte van bestaande en nieuwe studenten, (3) het gebrek aan mogelijkheden voor begeleiding en ondersteuning van studenten door zorgpersoneel, (4) de grotere rol van technologie in de zorg en het noodzakelijk bijhouden van technologische ontwikkelingen door zorgpersoneel.

Het ontwikkelen van een 'virtual learning lab' is een arbeidsintensief proces. Om de investering per dragelijk te houden zijn meerdere organisaties nodig. Daarnaast een noodzaak om het bereik en draagvlak onder studenten te vergroten. Bovendien zorgt de samenwerking ervoor dat het product breed en landelijk beschikbaar zijn. Beide partijen kunnen hun sterke punten inzetten, waardoor de kwaliteit van het onderwijs wordt versterkt.

elektronische leeromgeving; intake

FLEX20013	2020	ROC	1	Summa College	Educared & Bureau G&D
<p>Het verband zal een flexibel opleidingstraject ontwerpen voor crebo 25498, Helpende Zorg en Welzijn niveau 2. Er worden vier producten ontwikkeld, in eerste instantie voor deze opleiding maar de bedoeling is dat deze toepasbaar worden op alle opleidingen binnen de sector zorg en welzijn. Aanleiding is de tekorten, maar ook de mensen die al in de zorg werken zonder opleiding en die willen groeien. Idee is om de opleiding te herontwerpen en moderniseren, gebaseerd op het HILL-model. De opleiding zal bestaan uit vier op zichzelf staande, certificeerbare modules die leiden tot een opleiding in de derde leerweg. Uit de aanvraag startsubsidie denk ik op te maken dat deze is aangevraagd om de mogelijkheden te verkennen. Er lag toen namelijk nog een idee van Summa College met een andere partner dan nu in het verband zitten.</p> <p>Doel is tweeledig: zorgen voor opgeleid personeel voor de komende arbeidstekorten en aansluiten met het flexibel onderwijs op de doelgroep. Dit laatste door: ervaringen uit de beroepspraktijk te benutten als leerervaring en die te verbinden aan kennis, vaardigheden en houdingen; te leren uit realistische situaties; een prominente rol voor begeleiding student tijdens het leerproces, maatwerk op inhoud en vorm en aansluiting op niveau en leerstijl van de student; in te zetten op persoonskenmerken welke van belang zijn bij het leren.</p> <p>Alle opleiders bieden de opleiding Helpende Zorg en Welzijn aan of wil deze aanbieden, maar de expertises verschillen. Zo ligt de expertise van het (digitale) begeleidingsmodel bij bureau G&D, terwijl Educared gespecialiseerd is in het ontwerpen van gepersonaliseerde leeroplossingen en het Summa College heeft weer veel ervaring met onderwijsprocessen- en logistiek.</p> <p>Aanpak valideren ervaring en leren in de praktijk/'gepersonaliseerde route'; Flexibele opleiding volwassen Helpende Zorg en Welzijn (o.a. herontwerp curriculum, ontwikkelen moderne leeroplossingen en leeromgeving voor werkplekleren); begeleidingsmodel (digitaal platform en tool); tool voor ontwerpen examens</p>					
FLEX20015	2020	ROC	≥10	Deltion College	Technicom
<p>Dit samenwerkingsverband (10 mbo-scholen en Technicom als nbi) borduurt voort op het project voor de opleidingen tot timmerman en metselaar, waarvoor in 2020 ook een subsidie is toegekend (pervoerder ROC van Twente i.s.m. LOI als nbi = vergelijkbaar maar ander verband). Dit verband zal op landelijk niveau samenwerken met branchepartijen uit de sector Installatietechniek, gefaciliteerd vanuit de MBO Raad die ook de stuurgroep vormgeeft. Men wil flexibele onderwijsprogramma's ontwikkelen voor de kwalificatie tot Monteur Service en onderhoud installaties en systemen. Aanleiding is het klimaatakkoord dat vraagt om veel extra personeel. Men stelt op landelijk niveau een modulestructuur vast voor de opleiding, en dit wordt op regionaal niveau uitgevoerd door vorming van onderwijsprogramma's (door een mbo-school, en/of door een nbi, en in samenwerking met regionale partners zoals gemeenten en leerbedrijven). Het voltooiën van alle modules leidt tot een diploma. De beroepsgerichte modules kunnen daarnaast soms een zelfstandige betekenis op de arbeidsmarkt hebben (zie overige opmerkingen). Voor de modulestructuur worden passende onderwijsproducten ontwikkeld zoals leermiddelen, examens en didactische werkvormen. Op landelijk niveau wordt ook een digitale bibliotheek ontwikkeld waarin deze producten kunnen worden opgeslagen en gedeeld, evenals de producten van de opleidingen tot metselaar en timmerman die ook toepasbaar zijn op deze opleiding. Tijdens de projectperiode worden al pilots van opleidingstrajecten uitgevoerd om eerste ervaringen en verbeterpunten in kaart te brengen. De basis voor het project ligt in het 4C-ID model. Om te zorgen voor kennisoverdracht tussen de twee vergelijkbare projecten sluit er iemand van dit project aan bij de werkgroepen van het project m.b.t. timmerman en metselaar.</p> <p>Werkenden en werkzoekenden de kans bieden zich door te ontwikkelen (verbredend of verdiepend) en hen bekend te maken met nieuwe technologieën en kansen op werk, in bedrijf of branche. Het onderwijsaanbod is passend bij het individu en is aantrekkelijk voor en sluit aan bij de behoefte van werkenden en werkzoekenden, maar ook bij bijvoorbeeld re-integratietrajecten vanuit gemeenten. De doelgroep ervaart het als uitdagend en ziet de winst die het oplevert voor hun (uitzicht op) werk.</p> <p>De gezamenlijke aanvraag leidt direct tot duurzame verankering en tot een landelijk civiel effect, mede doordat ook de MBO Raad via de stuurgroep betrokken is. Ook leidt het tot synergie in ontwikkelcapaciteit, tot gezamenlijke kwaliteitsborging en biedt het (nieuwe) samenwerkingsmogelijkheden voor de uitvoering in de regio's. Door het realiseren van samenwerkingsverbanden worden bekostigde en niet-bekostigde onderwijsinstellingen uitgedaagd hun specifieke kwaliteiten in te zetten in de samenwerking vanuit verschillende achterliggende belangen</p> <p>diplomagericht opleidingstraject bestaande uit modules; intake- en begeleidingsinstrument; digitale bibliotheek; landelijk afgestemde afspraken m.b.t. vrijstellingen</p>					

FLEX20016	2020	AOC	1	Aeres VMBO en Aeres MBO	Litop
<p>Dit samenwerkingsverband borduurt voort op het project waarvoor Aeres en Litop in 2019 al subsidie ontvingen. In die aanvraag werd al genoemd dat ze dat project op termijn wilden uitbreiden naar andere opleidingen gericht op levensmiddelenbedrijven en hun periferie zoals toeleverende industrie, retail en partners in de dienstverlening, techniek en ICT. Deze aanvraag gaat dan ook over de volgende twee opleidingen: Medewerker agrohandel en logistiek en Vakbekwaam medewerker agrohandel en logistiek. Ook hierbij geldt dat de twee partijen deze opleidingen al aanbieden in reguliere BBL-varianten. Bij deze aanvraag is daarnaast een derde partij in het verband aangesloten: Food Academy Nijkerk. Deze partij zal zich met name bezighouden met de betrokkenheid van het bedrijfsleven, aangezien ze deze willen versterken.</p> <p>Overkoepelend het ontwikkelen van een inspirerende en flexibele opleiding die maximaal inspelt op de behoefte van de regionale arbeidsmarkt(industrie) en maatschappij (gemeentes en uuv's), waarmee de werknemers en werkzoekenden landelijk erkende diploma's en certificaten kunnen halen. De beoogde resultaten: social learning-pakket (digitale content) voor doorlopende leerlijn niveau 2 en 3; managementinformatiesysteem voor bewaken voortgang deelnemer; digitaal portfolio waarvan een student/werknemer altijd eigenaar blijft en kan aanvullen; modulaire opleiding incl. keuzedelen op niveau 2 en 3 waarop een student op elk moment kan instromen; getrainde docenten, managers, praktijkbegeleiders/coördinatoren en examinatoren m.b.t. modulair opleiden; zoveel mogelijk papierloze examinering theorie, proeve van bekwaamheid en observatielijsten; diverse certificeerbare eenheden per niveau; website waarin studenten zich eenvoudig kunnen aanmelden bij opleiders die dit onderwijsmodel ook aanbieden.</p> <p>De partijen vinden dat de aansluiting met regiopartners in het vergelijkbare project nog niet voldoende tot zijn recht komt. FAN is dan ook met name aangesloten vanwege de ambitie om het bedrijfsleven actiever te betrekken bij de ontwikkeling, o.a. via het netwerk van de SOL.</p> <p>e-learningpakketten ontwikkelen; exameninstrumenten ontwikkelen; professionele begeleiding</p>					
FLEX20017	2020	ROC	1	Noorderpoort	Technicom
<p>Twee flexibele opleidingen ontwikkelen voor Allround Operationeel Technicus (25345) en Operationeel Technicus (25346) voor medewerkers uit de tech- en procesindustrie die actueel geschoold willen worden in het kader van Leven Lang Leren en Ontwikkelen, werkzoekenden (ook uit andere sectoren) en studenten BOL3; Onderwijskundig model ontwikkelen dat deelnemers in staat stelt om in zes stappen een module te doorlopen (zicht krijgen op eigen niveau, doorlopen module tot examinering en vastleggen resultaten in portfolio); Klankbordgroep afgestemd met bedrijfsleven. Flexibele opleiding wordt zo ingericht dat medewerkers hun actuele kennis en vaardigheden direct kunnen inzetten op de werkvloer; Thema's van keuzedelen zijn aangedragen door de energie- en afvalverwerkingsbranche.</p> <p>Bedrijven streven vanwege toenemende vergrijzing naar een diverser samengesteld personeelsbestand, vanwege uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, energietransitie, circulaire economie, digitalisering en nieuwe veiligheidstechnologieën; Flexibele opleidingen samenstellen in de procesindustrie waarmee personeel up to date en in de praktijk geschoold kan worden; Vraag naar technisch personeel blijft onverminderd groot; Zetten in op vernieuwing van leermiddelen, didactiek en examinering; Mismatch tussen praktijk en opleiding verkleinen. Ruimte voor vakinhoudelijke competenties en soft skills; Niveau 4 wordt vaak als te groot, te uitgebreid en te moeilijk ervaren. Zo kunnen mensen het in stukjes doen. De aanvraag combineert bewust 3 en 4, vanwege behoefte aan niveau 3+ en 4 uit de arbeidsmarkt.</p> <p>Doel samenwerking is niet duidelijk vermeld. Bij de professionalisering noemen ze wel dat Technicom al ervaring heeft met individueel begeleiden van studenten en dat Technicom en Noorderpoort al ervaring hebben vanuit een ander ontwikkelplan, dat door ROC Zadkine aangevraagd is.</p> <p>keuzedelen; communicatieplatform; examens; intake; portfolio; e-learning; modules; studieplan</p>					
FLEX20018	2020	ROC	1	MBO Amersfoort	Spring instituut
<p>De partijen gaan samen een flexibele beroepsopleiding voor crebo 25047 Audicien ontwikkelen in verband met tekort een technisch-medisch personeel dat al jaren bestaat. Men heeft zich voor een langdurige samenwerking van 5 jaar uitgesproken. Bijzonder is dat het verband een dubbele kwalificatiemogelijkheid wil bieden: tot audicien en opticien. De opleiding wordt afgerond met het behalen van een diploma, maar waar nodig of mogelijk kan ook een deelcertificaat of een certificaat voor een keuzedeel aan de orde zijn. Er wordt een online leeromgeving ingezet in een Learning Management System (LSM) dat door Spring Instituut al gebruikt wordt. Voor een wervingsstrategie wordt eerst een effectieve aanpak onderzocht en getest in een pilot met branche-partijen.</p> <p>Genoemde doelstellingen: ontwikkeling flexibel onderwijsprogramma dat per januari 2022 in een pilot getest kan worden; modulaire opbouw met mogelijkheid tot deelcertificaten; In januari 2022 starten 25 studenten in de pilot; 3-5 docenten en</p>					

onderwijskundigen bekwaam in ontwikkelen onderwijs derde leerweg; 15 docenten en begeleiders bekwaam in bieden, faciliteren en begeleiden onderwijs derde leerweg; vanaf januari 2023 is de flexibele audiciensopleiding te volgen voor 20-30 studenten uit het hele land; flexibele audiciensopleiding dient als voorbeeld voor flexibiliseren andere opleidingen van MBO Amersfoort, zoals de opleidingen tot opticiens en schoenhersteller.

MBO Amersfoort wilde vernieuwend, flexibeler opleidingen ontwikkelen voor technisch-medisch personeel in antwoord op de tekorten. Zij is daarom op zoek gegaan naar een partij die sterk is wat betreft het aanbieden van flexibel en online onderwijs. MBO Amersfoort is juist al sterk op het gebied van specialistisch vakmanschap en het opleiden van medisch-technisch personeel. Met het samenwerkingsverband ontstaat kruisbestuiving tussen inhoudelijke kennis en ervaring in audiometrie (MBO Amersfoort), de wensen uit de branche, en tijd- en plaatsonafhankelijk gepersonaliseerd online onderwijs (door Spring Instituut).

modulaire blauwdruk en (door)ontwikkeling tot opleiding; verzamelen bestaande content en ontwikkelen nieuwe; interactieve, online werkvormen; BPV-opdrachten aanpassen op nieuwe opleidingsvorm; Rekenen, Nederlands en Engels vakken aanpassen op derde leerweg; exameninstrumenten bepalen van SOESV; passend maken van de LSM; intakeprocedure; begeleidingsplan

FLEX20019	2020	ROC	1	ROC Mondriaan	STOC
-----------	------	-----	---	---------------	------

Het verband wil een flexibele beroepsopleiding opzetten voor Verzorgende IG (23268) en Maatschappelijke Zorg (23181). Aanleiding is de al bestaande tekorten in de zorg, die door de pandemie nog verder toenemen. Het verband richt zich op zij-instromers, opstroomers en op duurzame inzetbaarheid met LLO als uitgangspunt en met de ambitie om 700 deelnemers in een flexibele opleiding te voorzien. De opleidingen worden ontwikkeld op basis van het 4C-ID model en het behalen van mbo-certificaten (beroepsgerichte, specialistische en verbredende en verdiepende) moet deelnemers verleiden om uiteindelijk een diploma te behalen in een regulier traject, waarbij men recht heeft op vrijstellingen vanwege de certificaten. Dat was in elk geval t.t.v. het ontwikkelplan het idee, maar uit het voortgangsrapport blijkt dat toch is besloten om er een modulair traject van te maken dat met certificaten geheel kan opbouwen tot een diploma. Dat deel moet nog verder ontworpen worden. De aanpak zullen zij multi-inzetbaar opstellen voor vertaling naar andere opleidingen. Ook is er de ambitie om de regionale insteek uiteindelijk tot landelijk te verbreden. Eerder is al een RIF-aanvraag toegekend aan ROC Mondriaan in een pps, waarna het mbo-certificaat "Regievoering en vakontwikkeling in de zorg" al is ontwikkeld, en de daarbij opgedane kennis, ervaringen en netwerk worden ook voor dit project ingezet. ROC Mondriaan is naar aanleiding van dit eerdere project door het werkveld gevraagd om een duurzame en samenhangende infrastructuur te ontwikkelen van mbo-certificaten en opleidingen. STOC, die ook al andere mbo-certificaten inzet, kreeg eenzelfde soort verzoeken. Met de startsubsidie wilde ROC Mondriaan op zoek naar partners (nbi en werkveld), onderzoeken in hoeverre de bedachte app ingezet kan worden, kennis ophalen in werkveld om de app in te vullen en om te onderzoeken welke rol badges kunnen spelen bij de ontwikkeling van de cursus die zij op dat moment voor ogen hadden. O.b.v. ontwikkelplan krijg ik de indruk dat ze hierna nog erg van koers gewijzigd zijn.

Het verband wil een uniforme infrastructuur bouwen van flexibele mbo-certificaten in de derde leerweg voor (potentiële) werknemers in de zorg op niveau 3 en 4. De volgende doelen worden nagestreefd: ontwikkelen uniforme en innovatieve methodiek van certificaten voor upgrading, duurzame inzetbaarheid en (zij) instroom; ontwikkelen loopbaanadvies en ontwikkelinstrument voor (potentiële) deelnemers gebaseerd op de bevindingen van Panteia en de SER; professionaliseren docententeams in vraaggericht werken en didactisch handelen binnen het innovatieve en samenhangend aanbod van mbo-certificaten en opleidingen; delen van kennis en ervaringen met het regionale en landelijke speelveld van instellingen, brancheorganisaties en opleiders.

regulier bekostigd onderwijs en commercieel onderwijs versterken elkaar door kennisdeling in de eigen netwerken (Mbo-raad, BTG, NRTO, Actiz) en door eigen netwerken te gebruiken om de infrastructuur landelijk te verankeren. Dat leidt tot kwaliteitsverbetering en flexibele opleidingsmogelijkheden binnen de sector Zorg en Welzijn. Gezamenlijk wordt een uniforme en passende aanpak ontwikkeld voor de (potentiële) werknemers, het werkveld, branche- en belangenorganisaties. De meerwaarde van de samenwerking is volgens hen de aanpak van werving, de maatwerkbenadering naar instellingen en volwassen deelnemers en de verankering met de reguliere opleidingen. Verder zijn ontwikkeling van een wervings- en marketingstrategie en aansluiting bij de individuele vraag van een volwassene onderbelicht bij ROC Mondriaan. Met deze samenwerking verwacht zij een passende aanpak te kunnen uitvoeren: vraaggericht werken en trajecten aanpassen zijn krachten van STOC.

3 vormen van mbo-certificaten; intake-instrument; digitaal onderwijsaanbod; website

FLEX20020	2020	ROC	1	ROC Rijn IJssel	Educare
<p>Het verband zal een flexibele opleiding ontwikkelen tot Verzorgende IG, crebo 25656, voor de regio Gelderland en/of Twente. Dit in antwoord op de enorme vraag naar personeel in de zorg. Er zal een herontwerp gemaakt worden voor het beroepsspecifieke deel van het curriculum voor de opleiding, met als uitgangspunt dat het gepersonaliseerd is en zo veel mogelijk plaats- en tijdonafhankelijk vormgegeven. Voor twee kerntaken komt er een herontwerp, namelijk: 'Bieden van zorg en ondersteuning' en 'Werken aan organisatie- en professionele taken'. Bestaande, ingekochte leermethoden worden veelal vervangen en daar komen inpasbare elementen voor in de plaats. Verder gaat dit project ervanuit dat examens niet passend zijn bij praktijkgestuurd onderwijs. Daarom wordt er een diplomabesluit ontwikkeld waarbij niet het beroepsexamen maar de aanwezige en opgedane werkervaring en -kennis leidend zijn, maar die wel aan alle wettelijke eisen voldoet. Alleen datgene wat een student nog niet beheerst, hoeft te worden aangetoond. Men kan het traject afsluiten met een diploma. Het verband baseert zich op onder meer het 4C-ID onderwijskundig model, het HILL-model en het curriculaire spinnenweb.</p> <p>Het samenwerkingsverband heeft de ambitie om ervoor te zorgen dat iedere werkende of werkzoekende die dat wil, een flexibele opleiding op niveau tot Verzorgende IG kan volgen, op ieder gewenst moment. Daarnaast willen ze een innovatieve en aantrekkelijke opleiding te ontwikkelen, met een sterk pedagogisch-didactisch fundament. Men hoopt een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het tekort van gekwalificeerde medewerkers in de zorg, de zorgprofessionals via persoonlijke leer-routes te laten doorontwikkelen en het onderwijs voor zij-instromers aantrekkelijk(er) te maken. Hoofddoelen zijn: een complete set met procesbeschrijvingen en instructies is beschreven voor ontwikkelen en implementeren flexibel onderwijs; 80% van de content voor beide kerntaken is (her)ontwikkeld en benaderbaar via een leerbibliotheek; de nieuwe aanpak om te komen tot een diplomabesluit is vastgesteld door de examencommissie en dit besluit kan worden toegepast op de eerste lichting van 24 studenten.</p> <p>Rijn IJssel heeft ervaring met flexibel onderwijs in BOL- en BBL-varianten en beschikt over docenten, loopbaancoaches, facilitaire zaken zoals ICT-ondersteuning. Educared daarentegen heeft veel ervaring met op maat gemaakte leeroplossingen, zowel klassikaal, online als blended. Educared heeft ook ervaring met het ontwikkelen van onderwijs o.b.v. het HILL-model, met opleidingen in de derde leerweg en specifiek voor de VVT-sector. M.b.t. professionalisering noemen ze: dankzij het samenwerkingsverband kan kennis en ervaring onderling worden gedeeld. Medewerkers van Rijn IJssel leren zo van de praktijkervaring in de zorg en hoe geanticipeerd wordt in de begeleiding in individuele maatwerktrajecten. Andersom kan Educared leren hoe Rijn IJssel omgaat met de inzet van nieuwe technologieën, schaalgroottes en de inzet van een brede organisatie.</p> <p>raamwerk voor intake, begeleiding, examinering en diplomering; herontwerp van twee kerntaken; leerbibliotheek (online en offline)</p>					
FLEX20021	2020	ROC	1	ROC Midden Nederland	NCOI
<p>Project richt zich op het flexibiliseren van de opleidingen Technicus Mechatronica Systemen en Technicus Elektronische systemen. Vanuit werkgevers bestaat er een grote behoefte aan bijscholing van werknemers in deze sector. In eerste instantie is er behoefte aan scholing op basisvaardigheden en snelle inzetbaarheid. Voor de langere tijd zijn werkgevers ook gericht op het behalen van een diploma, verdieping en soft skills. Werknemers voelen echter nog niet de urgentie om zich te ontwikkelen en vinden het bestaande onderwijsaanbod te duur, te intensief of te 'schools'. Om aan deze behoefte te voldoen wordt het onderwijs geflexibiliseerd. Het onderwijs gaat bestaan uit verschillende modules die part gevold kunnen, maar als geheel ook als diploma behaald kunnen worden. Er wordt beoogd een zo groot mogelijke groep deelnemers te laten deelnemen en zoveel mogelijk aan te sluiten bij de behoeften van deelnemers en werkgevers in de metaalsector.</p> <p>Een opleiding ontwikkelen die aansluit bij de snelle veranderingen in de metaalsector. Op dit moment zijn medewerkers en werkzoekenden niet geïnteresseerd in scholing en ontwikkeling. Het doel van de opleidingen is dan ook de volgende knelpunten aan te pakken; (1) opleidingen sluiten niet aan bij behoefte, zo kan een werknemer een bepaald onderdeel al onder de knie hebben en alleen bijscholing nodig hebben op één module. (2) De huidige opleidingen kosten vaak veel extra tijd en worden op een vast moment en vaste plek aangeboden. Dit maakt het volgen van een opleiding lastig in te plannen. (3) Huidige opleidingen hebben een 'schoolse' reputatie met klassikale theorielessen en een klassieke docentenrol. Werknemers hebben behoefte aan praktijkgerichte opleidingen met coachende begeleiding. De opleidingen zullen inspelen op deze behoeften.</p> <p>De partijen in het samenwerkingsverband beschikken over complementaire expertises die van belang zijn bij flexibel opleiden. De meerwaarde van ROC Midden Nederland zit in de civiele waarde van het diploma, de kwalitatieve validering van de werkervaring door de inzet van EVC en de aanwezige kennis en vaardigheden bij docenten wat betreft burgerschap en AVO vakken. Daarnaast heeft het ROC een groot netwerk van bedrijven in de metaalbranche waardoor contact met werkgevers en werving in de regio waarschijnlijk soepel verloopt. De meerwaarde van NCOI zit in de expertise op het gebied van blended learning en de landelijk gerichte wervingsactiviteiten. NCOI heeft veel ervaring met het aanbieden van digitale modules en tijd- en plaats onafhankelijk onderwijs.</p> <p>Twee onderwijsprogramma's vormgegeven volgens 'gepersonaliseerd leren'; digitale oefensoftware</p>					
FLEX20022	2020	ROC	1	ROC van Twente	Educare

Het verband wil een flexibele beroepsopleiding ontwikkelen voor de kwalificatie Helpende Zorg & Welzijn CREBO 25498 en voor het keuzedeel Helpende Plus K0905 en daarbij zo veel mogelijk aansluiten bij de scholingsbehoeften van volwassenen. Het onderwijs zal met innovatieve manieren van leren, zoals 'gamification' en 'serious soaps' worden ingericht, en daarin heeft de onderwijsinstelling vooral een faciliterende rol. Ook worden begeleiding en examinering in flexibele vorm aangeboden. De basis ligt in het HILL-model en in het curriculaire spinnenweb. Werving wordt uitgevoerd samen met de arbeidsmarktregio Twente, UWV, leerwerkloket Twente, Werkplein Twente, relevante zorginstellingen en de werkgeversvereniging Oost. De wervingsstrategie zal zo worden ontwikkeld, dat deze ook overdraagbaar zal zijn naar andere opleidingen.

ROC van Twente, specifiek het MBO College voor Mens & Maatschappij daarvan, en Educared willen zo een bijdrage leveren aan het terugdringen van het tekort aan gekwalificeerde medewerkers in de zorg, de zorgprofessionals via persoonlijke leer-routes door laten ontwikkelen en het onderwijs voor zij-instromers/bijcholers aantrekkelijker te maken. De beoogde resultaten zijn: een framework met rijke content voor de opleiding en het keuzedeel; een model voor flexibele examinering van de opleiding en het keuzedeel; een begeleidingsmodel behorend bij een flexibel leertraject voor volwassenen; een passende wervingsstrategie voor een flexibel opleidingstraject voor volwassenen; een afgeronde pilot met 16-24 studenten.

Doel samenwerking niet vermeld

examens; begeleidingsmodel; bronnen, materialen en leeractiviteiten

FLEX20023	2020	ROC	<10	Drenthe College	OPPstap
-----------	------	-----	-----	-----------------	---------

Drie samenhangende, modulair opgebouwde opleidingen; Flexibele vraaggerichte opleiding richting MBO-diploma of MBO-certificaten voor volwassen werkenden en werkzoekenden. Opleidingstraject afstellen op hun kennis, ervaring en levenswijze; op maat gesneden opleidingsportfolio; organisatorische flexibiliteit; actieve netwerkstrategie; verbinding branche en leervraag van deelnemers; uitgangspunt: deelnemer en te behalen kwalificatie; opleidingscrafting: deelnemers en stakeholders geven in co-creatie met onderwijsprofessionals vorm aan hun leerbehoeften, bij ontwikkeling en uitvoering. Verhoogt leermotivatie en autonomie deelnemers; Co-creatie (met organisaties uit kinderopvang en basisonderwijs): inspraak in leerinhouden, werkvormen, evaluatievormen, leeromgeving en organisatie van het leren; hybride en blended trajecten;

Uit onderzoek focusgroep blijkt dat er een tekort is aan pedagogisch medewerkers, een tekort aan mensen met bepaalde specialisaties, dat bepaalde competenties ontbreken, de juiste werkervaring ontbreekt en dat er een mismatch is tussen verwachtingen waardoor werknemers uitdaging missen. Ook is er een trend van ontschotting tussen kinderopvang en onderwijs. Het doel is om hierop in te spelen en een methodiek te ontwikkelen voor flexibel onderwijs die een voorbeeld kan zijn voor andere branches en inspiratie voor regulier BOL en BBL onderwijs. Denk aan flexibel vakmanschap en Leven Lang Ontwikkelen (LLO). De opleidingen die ontwikkeld worden zijn toegankelijk voor verschillende doelgroepen. Een ander doel is meer leren samenwerken met andere partners, de doelgroepen en alumni. Doel is om gebruik te maken van resultaten van de Leven Lang Leren (LLL) Labs om te komen tot nieuwe inzichten en aantrekkelijke onderwijsvormen. Flexibele arbeidsmarkt vraagt van werkenden en werkzoekenden dat ze zich blijven ontwikkelen om flexibel inzetbaar te zijn. Zij hebben ook persoonlijk behoefte aan ontwikkeling en doorgroeimogelijkheden.

OPPstap heeft ervaring met wat voor vaardigheden nodig zijn voor flexibel onderwijs. Zij hebben bijvoorbeeld een onboarding programma voor docenten.

leermiddelen; intake; elektronische leeromgeving; professionele begeleiding; examentraining; formatieve examinering

FLEX20025	2020	ROC	<10	ROC van Amsterdam	STOC
-----------	------	-----	-----	-------------------	------

Samenwerkingsverband is aangegaan om een flexibel onderwijsprogramma te ontwikkelen voor de kwalificaties Gespecialiseerd Pedagogisch Medewerker, Pedagogisch Medewerker en Onderwijsassistent. Er is een gebrek aan gekwalificeerde kandidaten, waardoor veel vacatures open blijven in de kinderopvang. Hierdoor is er een grote behoefte aan pedagogisch medewerkers in opleiding die zo snel mogelijk formatief inzetbaar zijn en gekwalificeerd zijn. De branche is al jaren actief om samen met diverse opleiders extra (zij)instroom te genereren. De huidige opleidingsroutes voldoen nog in onvoldoende mate aan deze behoefte. De ambitie is om volledig digitale opleidingen te ontwikkelen waarbij de deelnemer op elk gewenst moment in het jaar kan starten.

Eigentijds onderwijs blendend aanbieden. Het doel is dat het onderwijs volledig online zal worden aangeboden. Hiermee worden leertaken die zowel praktijk- als digitale ondersteuningselementen hebben bedoeld. Deze elementen zullen optimaal verbonden zijn zodat elke leertaak zowel een praktijk als een theorie-deel bevat. studenten kunnen zelf kiezen wat, wanneer en hoe hij/zij leert.

De docent van het ROC (MBO Hilversum) zijn zeer geïnteresseerd in het meer inzetten van digitale leermiddelen, maar hen ontbreekt de ervaring en tijd om dit op grote schaal te doen. STOC vult het ROC hierop aan door ervaring met modulaire opleidingen welke zij in de toekomst meer flexibel willen aanbieden. WerkendLeren heeft een groot marktaandeel in het trainen

en opleiden van pedagogisch medewerkers, zij hebben o.a. de opleiding gespecialiseerd pedagogisch medewerker weer op de kaart gezet. WerkendLeren ziet daarmee toe op de werving en de kaders van het programma.

Een volledig digitale opleiding; nieuwe manieren van examineren; intake; online begeleiding

FLEX20026	2020	ROC	1	ROC A12	Spring instituut
-----------	------	-----	---	---------	------------------

Het verband wil binnen de regio Foodvalley flexibele beroepsopleidingen ontwikkelen voor de kwalificaties Monteur elektrotechnische installaties en Eerste monteur elektrotechnische installaties, woning en utiliteit. Aanleiding is het klimaatakkoord met doelen die vragen om veel werk dat snel uitgevoerd moet worden. Technova College en Spring Instituut ontwikkelen samen het traject genaamd "Energietransitie". Technova is een onderwijslocatie van ROC A12 (dat weer valt onder de Christelijke Onderwijs Groep Vallei en Gelderland-Midden (COG)) en is namens ROC A12 de betrokken partij. Voor het ontwikkelen van het programma wordt samengewerkt met Alliander en met Leve(n)lang Gelders Vakmanschap (al wordt hun rol mij niet heel duidelijk in de loop van het rapport, behalve hun netwerk inzetten). Een eerdere aanvraag in mei 2020 was afgewezen. Het betreft een maatwerkonderwijsprogramma, gebaseerd op een uitgebreide intake op basis van validering van EVC's en het verlenen van vrijstellingen. De opleiding biedt blended learning, modules en Just in time begeleiding. Lereren wordt vooral gedaan via praktijkleren en co-leren met het bedrijfsleven, maar is ook niet-plaatsgebonden. Men kan a.d.h.v. modulaire opbouw met keuzedelen een diploma niveau 2 of 3 behalen aan hiervoor genoemde opleidingen, maar de ambitie is om daar ook brancheverklaringen en mbo-certificaten aan te koppelen. De netwerken van de partners worden gebruikt voor de werving. ROC A12 en Spring Instituut hadden ook de startsubsidie aangevraagd, met als doel om te verkennen in hoeverre de partijen elkaar kunnen versterken vanuit hun eigen "unique selling proposition".

Er zijn 15 meetbare doelstellingen omschreven die leiden tot het succesvol afronden van het project:

1. er is een flexibel onderwijsprogramma voor de opleiding 'Monteur Energietransitie' niveaus 2 en 3 dat per 1 januari 2022 is gestart;
2. deze is flexibel ingericht: in eigen tijd, plaats en tempo te volgen;
3. deze is online beschikbaar, dat wordt vanaf de start 1-1-2022 gefaseerd uitgerold;
4. onderwijskundige aanpak en afwisseling in leermiddelen/aanbiedingsvorm zijn verwerkt in de onderwijsprogramma's, gericht op volwassenen die al even niet meer naar school zijn geweest;
5. online en praktijkleren, ondersteund door praktijkopdrachten en een duidelijk (praktijkleer)plan;
6. modulaire opbouw van het onderwijsprogramma;
7. programma besteedt ook aandacht aan competenties en vaardigheden die in de toekomst belangrijk zijn;
8. ontwikkelingsgericht, proactief en persoonlijk monitorings- en begeleidingssysteem;
9. 'just in time'- begeleiding (via chat, telefoon of persoonlijke (video)afspraken). De tijds marges worden nog bepaald;
10. validering EVC's is mogelijk;
11. inhoud afgestemd op kwalificatiestructuur en wensen en ontwikkelingen bedrijfsleven;
12. onderwijsprogramma is samen met de sector ontwikkeld;
13. leerbedrijven zijn uitgerust met kennis en informatie voor optimale begeleiding;
14. behalen van minimaal geprognoseerde aanmeldingen;
15. minimaal 95% van de gestarte deelnemers haalt een diploma, certificaat of verklaring.

Technova College wil andere onderwijsvormen inbedden in de activiteiten van de onderwijsteams door meer te focussen op LLO. Spring Instituut heeft meer dan elf jaar ervaring in het ontwikkelen en faciliteren van online onderwijs met een flexibele benadering van leerprocessen, maar nog geen netwerk in de technische sector. Spring Instituut heeft daarnaast met een andere partij al een subsidie ontvangen en er loopt een aanvraag met nog een andere partij, voor geheel andere opleidingen. Zij zien de kracht in meerdere aanvragen aangezien dit kan leiden tot kruisbestuiving. Leve(n)lang Gelders Vakmanschap heeft vier voor de energietransitie belangrijke organisaties als partner (WijTechniek, Bouwen Nederland, A+O Metalektro en Tech-Nederland). Alliander heeft een Technische Bedrijfschool en biedt maatwerkprogramma's voor specifieke doelgroepen.

Onderwijsprogramma met keuzedelen/modules o.b.v. bestaande en nieuwe content; materiaal omzetten naar online materiaal; Leermanagementsysteem (LMS) aanpassen op 3e leerweg en voor beide partijen; begeleidingsmodel; instrumentaria voor EVC-validering; procedure uitgebreide intake; individuele leerroutes/lesplannen.

FLEX20028	2020	VI	1	SVO Vakopleiding Food	Threewise Zorgacademie
-----------	------	----	---	-----------------------	------------------------

Flexibele beroepsopleidingen ontwikkelen voor drie kwalificaties. In het plan noemen ze er soms maar twee (kok en voedings-assistent) maar voor de functie voedingsassistent is geen los crebo. Deelnemers kunnen gaan voor medewerker fastservice of helpende zorg en welzijn. Welk crebo past hangt af van zorginstelling, of het alleen over voedsel gaat of ook over zorg.

Onderwijsaanbod flexibiliseren en toegankelijker maken door hybride onderwijs met modularisering. Inspelen op de groeiende arbeidsmarkt in Food en Zorg. Nieuwe en zittende medewerkers snel en wendbaar opleiden, om te voorzien in de toenemende behoefte aan goed opgeleide medewerkers in de zorg. Er is vraag vanuit de zorgsector naar vakinhoudelijk opgeleide koks en voedingsassistenten. Maatwerkscholing en modulaire vormen van scholing zijn op het moment nog onderbelicht bij

SVO en Threewise. Ambacht centraal stellen, zodat de modules ook breder in foodservice en horecaopleidingen kunnen worden ingezet.

Threewise heeft niet alle foodopleidingen voor de zorg zelf in huis. SVO wil investeren in de zorgmarkt en met de kennis van Threewise dit portfolio versterken. SVO is een meer systemische organisatie, Threewise een ondernemende club met minder aandacht voor beheer en procedures. SVO denkt bij modulariseren aan inversering en een traject, Threewise start gewoon. Kunnen van elkaars aanpak leren; Klantgerichte houding van belang. Bij SVO is dit niet vanzelfsprekend, bij Threewise meer, maar hier is juist de beheersmatige ondersteuning matig. Organisaties kunnen hierin van elkaar leren. SVO-docenten zijn ingesteld op opleiden tot diploma en niet op korte trajecten. Threewise-docenten komen uit het vak, bij hen is didactische kennis bijzaak. Ook hier van elkaar leren.

elektronische leeromgeving; digitale modules; twee virtuele werkomgevingen; online databank met lesmateriaal; nieuwe docent- en ondersteuningsrollen; intake

FLEX20031	2020	ROC	1	Regio College	Litop en Techicom
-----------	------	-----	---	---------------	-------------------

Dit project borduurt voort op het toegekende project van ROC Aventus en Litop is (2020), maar dan met een ander samenwerkingsverband. Het verband gaat een modulaire flexibele beroepsopleiding ontwikkelen voor de kwalificatie Operator C, met een basis gelegen in het 4C/ID model. Aanleiding is grote schaarste m.b.t. deze medewerkers op niveau 4 en het feit dat bedrijven geen ruimte voelen om medewerkers voor 200 contacturen naar regulier onderwijs te laten gaan. Voor de opleiding worden ontwikkeld: digitale leersystemen (waaronder digitale kennisbank), kennisdeling (social learning), adaptiviteit en begeleiding op afstand. Er wordt een landelijke modulestructuur ontwikkeld en daarbij wordt per module vastgesteld wat voor waardering er te behalen is: diploma, mbo-verklaring, mbo-certificaat en/of branche-certificaat. Vervolgens bepaalt elke onderwijsinstelling zelf hoe de opleiding geïmplementeerd gaat worden. Innovatie zit hem ten eerste erin dat de theorie aan beroepstaak wordt gekoppeld. Daarnaast zal veel van het onderwijsmateriaal worden gegoten in video's, animaties en simulaties die zelf-instruerend zijn. Er staat een pilotfase met meerdere pilots op de planning. Er worden vier gemêleerde werkgroepen opgericht voor dit project (visie; werving; professionalisering; verankering en kennisdeling). Daarboven staat de stuurgroep met ook een afgevaardigde van alle vier de partijen.

Ontwikkelen inspirerende en flexibele Operator C opleiding gericht op behoeften van studenten en industrie, waarmee studenten landelijk erkende certificaten en diploma's kunnen behalen. Concreet moet de subsidieaanvraag opleveren: ontwikkeling opleidingsprogramma Operator C met meerdere pilots; elke onderwijsinstelling betrokken bij samenwerkingsverband doet mee aan de pilot, ca. 8 -10 studenten per instelling; totstandkoming samenwerkingsverband met landelijke dekking; 2-4 docenten per instelling verbonden aan samenwerkingsverband zijn geschoold en getraind; ontwikkeling exameninstrumentarium, geschikt voor flexibel leren en gepersonaliseerd onderwijs; ontwikkeling instrumentarium dat waardeert wat er aan de voorkant in wordt gebracht en die de ontwikkeling van de individuele student volgt; 2-3 examinatoren per instelling verbonden aan samenwerkingsverband zijn opgeleid; digitale bibliotheek voor alle onderwijsinstellingen in Nederland.

Met deze publiek-private samenwerking leren de deelnemende ROC's sneller in te spelen op de behoeften van het werkveld; zij werken normaliter m.n. aanbodgericht, zijn weinig wendbaar en flexibel. Via de coöperatie WLP zijn bijna alle procestech-niek-ROC's in Nederland aangesloten bij deze ontwikkeling. Grootste kracht van WLP is het ROC-overstijgend bundelen van kennis, expertise en ontwikkelkracht. Daarnaast wordt verwacht dat de doelgroep makkelijk bereikt kan worden doordat elke aangesloten instelling zijn eigen afzetgebied heeft.

modulestructuur Operator C; examens; digitale bibliotheek; intake- en assessmentinstrument; professionaliseringsinstrumenten

FLEX20032	2020	VI	1	Leidse Instrumentmakers School	Craft Education
-----------	------	----	---	--------------------------------	-----------------

Eerst startsubsidie aangevraagd door LiS om te kijken met wie ze kunnen samenwerken, toen al wel CRAFT op het oog. Ontwikkelsubsidie: Flexibele beroepsopleidingen ontwikkelen voor Verspaner, Allround precisieverspaner en Verspaningstechnoloog. Door o.a. het aanbieden van e-learnings en deelcertificaten (badges), het ontwikkelen van een online omgeving, het aanbieden van online oefenstof en adaptieve lesstof. Deelnemers kunnen 'face to face' hulp krijgen van docenten, online of fysiek op locatie. Binnen het project zal LiS zich richten op deelnemers die behoefte hebben aan hulp (op afstand) en CRAFT zal zich voornamelijk richten op deelnemers die alleen gebruik willen maken van e-learnings.

Toegankelijk en adequaat digitaal onderwijsaanbod ontwikkelen en beschikbaar maken voor iedereen die daar behoefte aan heeft, vanwege tekorten in de verspanende beroepen in de metaalsector. Opleidingen voor werkenden en werkzoekenden voor deze beroepen zijn schaars. Flexibilisering onderwijs is voor hen nodig. Persoonlijk en individueel onderwijs, modern en modulair onderwijs. CRAFT ziet dit als pilot, misschien later meer projecten.

CRAFT heeft ervaring met ontwikkelen van online omgeving en met het uitgeven van deelcertificaten. Ook worden de opleidingen Allround precisieverspaner en Verspaningstechnoloog al aangeboden. CRAFT gaat LiS ondersteunen zodat ze later ook zelf kunnen diplomeren voor de flexibele opleidingen. LiS heeft de capaciteit (docenten/organisatie) om op grote schaal hulp op afstand en/of op locatie aan te bieden.

e-learnings; deelcertificaten/badges; elektronische leeromgeving; online oefenstof; adaptieve lesstof; administratiesysteem om deelnemers (obv locatie) in te schrijven en de administratie bij te houden

FLEX21001	2021	AOC	1	Helicon Opleidingen	Craft Education
-----------	------	-----	---	---------------------	-----------------

Het verband wil drie flexibele opleidingen ontwikkelen op het snijvlak van voeding en techniek, omdat daarnaar behoefte is vanuit bedrijven evenals vanuit (nieuwe) medewerkers. Vergrijzing en aanhoudende innovaties binnen de sector levensmiddelenindustrie leiden tot een situatie waarbij er onvoldoende geschoold personeel beschikbaar is. De opleidingen betreffen: cross-over opleiding Vakbekwaam medewerker industrieel produceren van levensmiddelen, Vakbekwaam medewerker voeding en technologie en Procesoperator B. De opleidingstrajecten zullen bestaan uit verschillende testimonia die worden gepresenteerd in een online omgeving en d.m.v. badges. Het behalen van meerdere testimonia leidt tot een mbo-certificaat en het daarnaast behalen van het generieke deel van een opleiding leidt tot een diploma, maar dit laatste is geen vereiste. Voor het vormen van de opleidingen ligt de basis in de IBS-structuur (Integrale Beroeps Situaties) die Yuverta al gebruikt, de onderwijskundige visie is gebaseerd op de KnowHow-methode van CRAFT (die is gericht op leren op eigen tempo). Deelnemers kunnen zelf bepalen op welke manier(en) onderwijs wordt gevolgd: o.a. online, klassikaal, hybride, op afstand via HoloLens, workshops en met inzet van bv. e-learnings, meeloopdagen, praktijkstages, eigen inbreng. Hoewel dit project voortborduurde op een aanvraag uit 2020 die is afgewezen, raadt het verband aan om deze aanvraag te zien als een nieuwe aanvraag gezien de grote wijzigingen m.b.t. het projectplan en de begroting.

Yuverta heeft ten doel om de eerste stappen op het gebied van flexibel onderwijs in de levensmiddelenindustrie te zetten door een aantal opleidingen flexibel aan te gaan bieden in de derde leerweg. CRAFT heeft ten doel om de visie m.b.t. flexibel onderwijs in de derde leerweg uit te breiden naar andere sectoren dan de metaalindustrie en daarmee een schaalgrootte te creëren en de visie door te ontwikkelen. De scholen hebben verschillende doelen doordat zij zich in verschillende stadia bevinden wat betreft de ontwikkeling van flexibel onderwijs.

Yuverta heeft nog geen ervaring in het flexibele MBO, maar wil dit graag in onderhavig project oppakken. Zij heeft wel een unit LLO, maar die is nog in ontwikkeling. CRAFT heeft wel ervaring met flexibel MBO, echter is dit op kleine schaal waardoor CRAFT in onderhavig traject haar visie op flexibel MBO op een grotere schaal kan inzetten. Yuverta brengt kennis en ervaring mee m.b.t. levensmiddelenindustrie, CRAFT m.b.t. flexibel mbo. Hierdoor kunnen beide partijen een flexibel onderwijsprogramma aanbieden en daarmee schaalgrootte creëren.

Structuur e-learnings passend bij flexibel onderwijs; online omgeving studenten; online omgeving docenten; badgestructuur en te volgen pathways; leermodules, toetsen en te behalen testimonia (opknippen bestaand lesmateriaal); softwareontwikkeling AMN talentscan voor intakes (door extern bureau); administratiesysteem ontwikkelen; basisset werkzoekenden

FLEX21002	2021	ROC	1	Landstede	Educared
-----------	------	-----	---	-----------	----------

Ontwikkelen van flexibel traject voor zij- en doorstromers, afgestemd op de achtergrond en ervaring van de zorgprofessional. Persoonlijke leerroutes aanbieden, zodat zij zich kunnen (door)ontwikkelen. Gaat om de opleiding mbo-verpleegkundige (25655). Deel van het project is een raamwerk van procesbeschrijvingen, content voor de opleiding, een format voor een examenplan voor flexibel examineren, een passende wervingsstrategie voor een flexibel traject en een pilot met 20 studenten. Flexibel examineren: student/werknemer de mogelijkheid bieden om zelf te behalen hoe kennis en vaardigheden aangetoond worden. Praktijkgestuurd leren.

Bijdrage leveren aan het terugdringen van het tekort aan gekwalificeerd zorgpersoneel. Onderwijs aantrekkelijker maken voor zij- en doorstromers door het aanbieden van persoonlijke leerroutes afgestemd op hun achtergrond en ervaring. Belang van een Leven Lang Ontwikkelen. Aansluiten op de reële beroepspraktijk.

Medewerkers van Educared hebben praktijkervaring in de zorg en in het ontwikkelen van leeroplossingen. Ze hebben ervaring in het begeleiden van studenten in maatwerktrajecten. Daar kan Landstede van leren. Andersom kan Educared leren hoe Landstede omgaat met de inzet van nieuwe technologieën, schaalgrootte en de inzet van een brede organisatie.

e-learning; serious soaps; klassikale trainingen en cursussen;

FLEX21003	2021	ROC	1	ROC van Flevoland	Litop
-----------	------	-----	---	-------------------	-------

Door personeelstekorten en weinig aanwas vanuit jongeren in de bouw zijn flexibele opleidingen waarbij de focus komt te liggen op het werven en opleiden van volwassenen. Dit samenwerkingsverband tussen Mbo College Lelystad (ROC Flevoland) en Litop wil hiervoor twee flexibele opleidingen ontwikkelen en twee modules prefab bouwen en keuzedeel ondernemerschap

ontwikkelen. Bij de samenwerking zijn ook Concreet Onderwijsproducten en TOF betrokken. TOF is hieraan verbonden voor het plaatsen en begeleiden van studenten bij bouwbedrijven. Concreet zal zorgen voor de ontwikkeling van de modules prefab bouwen en voor de opleiding Allround Timmerman. Het onderwijs wordt modulair vormgegeven en de modules zijn stapelbaar tot een volledig diploma.

Het project wil twee volledige opleidingen ontwikkelen voor de bouw, aangepast aan de actuele ontwikkelingen van prefab bouwen en de klimaatambities. Als eerste willen ze een online, didactisch sterke en innovatieve opleiding Allround Timmerman ontwikkelen. Volwassenen in de bouw willen zich daarnaast voorbereiden op het werken als zelfstandig ondernemer, waarvoor de opleiding specialistenopleiding vakman-ondernemer wordt ontwikkeld. Daarnaast worden twee modules prefab bouwen (niveau 2 en 3) en het keuzedeel ondernemerschap mbo ontwikkeld om snelle om- en bijscholing mogelijk te maken. Het samenwerkingsverband ziet de flexibele opleidingen als oplossing voor zowel het personeelstekort als de behoefte aan actuele kennis en vaardigheden in de bouw.

Mbo College Flevoland en Litop gaan een samenwerkingsverband aan. Litop heeft een jarenlange ervaring van flexibel online onderwijs voor de maakindustrie, dat voldoen aan de strenge eisen van de productie-industrie. In dit project ontwikkeld Litop de leerlijn ondernemerschap. Bij de samenwerking zijn ook Concreet Onderwijsproducten en opleidingsbedrijf TOF betrokken. TOF is betrokken om de arbeidsmarkt te betrekken bij het onderwijsontwerp. Zij kunnen studenten plaatsen en begeleiden bij bouwbedrijven. Concreet zorg voor de onderwijsontwikkeling van de modules prefab bouwen en de opleiding allround timmerman.

online leermiddelen; onderwijsmaterialen; digitale leeromgeving

FLEX21004	2021	ROC	1	Albeda	Technicom
-----------	------	-----	---	--------	-----------

Er is een grote vraag naar allerlei verschillende type monteurs. Het samenwerkingsverband wil twee opleidingen monteur ontwikkelen dat modulair te volgen is. Om dit te bereiken wordt er gebruik gemaakt van het onderwijskundig model dat gebruikt is voor een eerdere aanvraag van Technicom (operationeel Technicus en Allround Operationeel Technicus) en wordt dit model verder ingevuld voor de crebo's uit dit project. Er wordt gestreefd naar een modulaire opleiding, geschikt voor zij-instromers en zittend personeel, gepersonaliseerd onderwijs, onderwijsmethodiek die innovatief en aansprekend is voor potentiële studenten. Het samenwerkingsverband zal bestaan uit Techniek College Rotterdam (RTC), dat onderdeel is van Stichting Albeda, Technicom, MBO Rijnland en ROC Mondriaan.

In dit project hebben de partners als doel om flexibel, modulair en innovatief onderwijs te ontwikkelen dat: (1) monteurs voor de energietransitie de skills aanleert die de markt nodig heeft en (2) studenten de mogelijkheid biedt om het onderwijs te volgen op een manier die past bij werkende volwassenen.

TCR werkt op dit moment nog niet volledig met flexibele trajecten voor deze opleidingen. Via het samenwerkingsverband kan hier ervaring gedeeld worden. Technicom biedt flexibel onderwijs is in de betreffende sector. De opzet en de uitvoering van de opleidingen zij al flexibel, alleen het lesmateriaal een de leermiddelen nog niet. Dit willen de partijen binnen het samenwerkingsverband realiseren. ROC Mondriaan heeft een aantal onderwijsroutes in modulaire bouwstenen ontwikkeld, maar nog niet binnen de techniekopleidingen. MBO Rijnland biedt een van de crebo's aan, maar er zijn nog geen volledig flexibele trajecten.

leermiddelen; meet- en examineringsinstrumenten; intake-instrument; praktijkonderzoeksopdrachten

FLEX21006	2021	ROC	≥10	ROC Horizon College	Technicom
-----------	------	-----	-----	---------------------	-----------

De twee opleidingen Uitvoerder Bouw & Infra (25119) en Technisch leidinggevende (25161) flexibel aanbieden. Wijze van aanbieden past bij student, wordt bepaald in samenwerking met een coach. Kan zelfstudie of toch uitleg door deskundige, kan oefenen tijdens werk of misschien aparte praktijktraining. Eigen uitvoeringspraktijk wordt gezien als startpunt voor het leren. Er worden ook soft skills getraind. De uitvoering van de onderwijsprogramma's vindt in de regio plaats. Mbo's staan vrij om hun eigen leer- en portfolio-omgeving te gebruiken, die wordt niet ontwikkeld. De start vindt plaats bij een aantal scholen, die een pilot willen uitvoeren (minimaal 5).

Goed onderwijsprogramma passend bij de individuele student en het bedrijfsleven in de regio. Flexibel programma biedt studenten de kans om een maatwerktraject te volgen met hun praktijksituatie als uitgangspunt voor opdrachten. Inspelen op leeren werkervaringen (dialogisch valideren). Aansluiten bij de doelgroep volwassen werkenden en werkzoekenden, met ervaring in de sector. Bijvoorbeeld werkenden die al werkzaamheden uitvoeren die vallen horen bij een van de kwalificaties. Kunnen ook werknemers zijn voor wie hun werk fysiek te zwaar wordt. Tegemoetkomen aan de vraag naar uitvoerders en leidinggevenden in de sector.

Technicom heeft ervaring en expertise met het ontwikkelen en aanbieden van modulair onderwijs, met beroepspraktijksituatie van de studenten als aangrijpingspunt. Ze werken al met maatwerktrajecten met desgewenst een specifieke bedrijfsinkleuring.

Ook hebben ze ervaring met het ontwikkelen en uitvoeren van assessments voor potentiële studenten die geen niveau 3 diploma hebben, maar wel het werk- en denkniveau. Technicom biedt Technisch leidinggevende al aan in de bbl en als modulaire variant, maar de modulaire opleiding leidt niet tot het mbo-diploma. De publieke instellingen bieden beide opleidingen aan in de bbl, maar nog niet in de derde leerweg. Wat zij kunnen bieden, zijn goede docenten, goede studie(loop)baanbegeleiding en korte lijntjes met leerbedrijven.

leermiddelen; examens; workshops; digitale bibliotheek; begeleiding; instrumenten voor dialogisch valideren

FLEX21007	2021	ROC	1	ROC van Amsterdam	Spring instituut
-----------	------	-----	---	-------------------	------------------

Ontwikkelingen in de arbeidsmarkt verlopen snel, waardoor niet alleen jongeren maar ook volwassenen worden opgeleid in de Fastservice en Facilitaire dienstverlening. Het samenwerkingsverband streeft naar innovatief onderwijs dat past bij deze volwassen doelgroep. Er worden twee modulaire beroepsopleidingen ontwikkeld en daarnaast wordt er een keuzedeel en een certificeerbare eenheid ontwikkeld. Het keuzedeel is Nederlands 2F gekozen, aangezien de doelgroep vaak taalachterstand heeft wegens migratie. Aangezien er specifiek voor activiteit in en rondom de keuken grote tekorten zijn wordt er ingezet op de ontwikkeling Certificeerbare Eenheid Koken in de Horeca. De opleidingstrajecten zullen flexibel en modulair worden ontwikkeld, waardoor studenten in hun eigen tijd en tempo de opleidingen (of deel van de opleiding) kunnen volgen.

Het ontwikkelen van twee flexibele modulaire opleidingen in de Fastservice en Facilitaire Dienstverlening om aan de huidige vraag op de arbeidsmarkt te voldoen. Daarnaast wordt er een keuzedeel ontwikkelde Toewerken naar Nederlands 2F, waardoor taalachterstand (bijv. door migratie) minder een probleem vormt bij het doorlopen van de opleidingen. Ook wordt er een certificeerbare eenheid Koken in de horeca ontwikkeld, omdat de meeste tekorten ontstaan in en rondom de keuken. Het onderwijs is tijd- en plaats aangeboden en kunnen eigen tempo doorlopen worden. Verder sluit het onderwijs aan bij de laatste ontwikkelingen en wordt er per deelnemer gekeken welke ervaring en kennis hij/zij al heeft.

De opleidingen worden ontwikkeld op basis van het onderwijskundige concept van Spring. Online onderwijs en dit concept zijn relatief nieuwe voor het MBO College Zuidoost. Wel heeft Zuidoost ervaring met les op locatie en is er tijdens de coronacrisis ervaring opgedaan met online lesgeven. Spring heeft al geruime ervaring in het ontwikkelen en faciliteren van online onderwijs. Ook hebben zij al ervaring met de volwassen doelgroep.

leermiddelen; examens; intakeprocedure

FLEX21008	2021	ROC	1	Albeda	Maatwerk Zorgcollege
-----------	------	-----	---	--------	----------------------

Albeda en Maatwerk willen bijdragen aan het oplossen van de arbeidsmarktproblematiek in de zorg in regio Zuid-Holland Zuid West door het ontwikkelen van een flexibel opleidingstraject voor Verzorgende-IG (VIG). Indien gewenst kan dit worden aangevuld met de kwalificatie Maatschappelijke Zorg - Begeleider Specifieke Doelgroepen (MZ). Het flex-aanbod richt zich op volwassenen die reeds in de zorgsector werkzaam zijn of mogelijk in de zorg willen gaan werken. Het opleidingsaanbod VIG-MZ zal bestaan uit (gecertificeerde) leereenheden en keuzedelen die ook los gevolgd kunnen worden. Daarnaast wordt het ook mogelijk om de dubbelkwalificatie VIG-MZ te behalen. Voor het opleidingstraject wordt een online leeromgeving ontwikkeld met daarbinnen een innovatieve set leermiddelen die past bij een flexibel en innovatief opleidingsaanbod en die aansluit bij de leerbehoefte en het leerproces van de volwassen doelgroep.

Het doel van het project is een bijdrage leveren aan het oplossen van de arbeidsmarktproblematiek in de zorg. Dit doen zij door middel van het flexibel aanbieden van een opleidingstraject Verzorgende IG op niveau 3, aangezien er op dit moment voornamelijk vraag is naar minimaal mbo-3 geschoold personeel. Door het onderwijs flexibel aan te bieden beogen de partners het volgen de opleiding mogelijk de maken voor een brede doelgroep werkenden en werkzoekenden. Met flexibel onderwijs bedoelen de partners onderwijs dat onafhankelijk van plaats en tijd, op eigen tempo en volgens eigen planning is te volgen. Ook werkvormen en leermiddelen kunnen flexibel worden aangeboden.

Beide partijen zijn mening dat zij door het bundelen van hun krachten veel mensen in de regio kunnen bereiken. Albeda ligt het accent op goed en degelijk onderwijs vanuit een breed uitgewerkte onderwijskundige visie en met veel didactische variatie voor diverse doelgroepen en ervaren docenten. Maatwerk heeft veel ervaring met de volwassen doelgroep, het aanbieden van verkorte routes in zorgopleidingen voor volwassenen, haakt aan bij trends en ontwikkelingen en is sterk in marketing en acquisitie. De ervaring en kunde worden als complementair gezien. Ieder brengt haar eigen en door te delen leren zij van elkaar.

digitale leeromgeving; app; innovatieve leermiddelen

FLEX21011	2021	ROC	1	ROC van Flevoland	Technicom
-----------	------	-----	---	-------------------	-----------

De samenwerkingspartners zien de behoefte in de regio en krijgen regelmatig vraag naar korte, flexibele opleidingstrajecten, die nu nog niet bestaan. Er is behoefte aan opleidingstrajecten waarbij delen van de opleiding gevolgd kunnen worden en direct inzetbaar zijn in de praktijk. Gebaseerd op de vraag in de markt worden de volgende opleidingstrajecten modulair ontwikkeld: Technicus Engineering (niveau 4), Klimaat beheersing en koude techniek (keuzedeel) en Eerste monteur Mechatronica

(niveau 3). Het samenwerkingsverband ambieert een innovatief onderwijsconcept waar crebodoorbroken, niveaudoorbroken, systeemdoorbroken en praktijkgericht wordt geleerd. De opleiding is modulair ingericht waarbij elke module één onderwerp behandelt. Het traject kan in willekeurige volgorde doorlopen worden.

Het doel van het project is het ontwikkelen van flexibele opleidingstrajecten die modulair zijn opgebouwd en snel productief en inzetbaar zijn. De keuze voor de ontwikkelde opleidingen (Technicus Engineering (niveau 4), Klimaat beheersing en koude techniek (keuzedeel) en Eerste monteur Mechatronica (niveau 3)) is gebaseerd op de vraag in de markt. Hiermee kunnen de nieuw ontwikkelde opleidingen helpen bij het personeelstekort in de sector.

Mbo College Almere (onderdeel van ROC Amsterdam-Flevoland) biedt al opleidingen aan voor Technicus Engineering en Eerste monteur Mechatronica, maar houdt hierbij nog geen rekening met de volwassen doelgroep. Het mbo College Almere heeft ook ervaring met het uitvoeren van het keuzedeel. Ze hebben echter geen ervaring met het geven van flexibel onderwijs. Technicom verzorgt wel reeds flexibele opleidingen die verband houden met de ontwikkelde opleidingen. Ook heeft Technicom ervaring met de aanvraag voor de subsidie, waardoor bijvoorbeeld professionalisering niet dubbel bekostigd hoeft te worden. Om van de huidige naar de gewenste situatie te komen moeten de partners elkaar versterken door kennis en ervaring uit te wisselen.

blauwdruk; onderwijsinhoud op basis van micro-learning; intakeprocedure; examenmateriaal

FLEX22002	2021	AOC	1	CITAVERDE College	Instituut Broers
-----------	------	-----	---	-------------------	------------------

Uit ervaring van de samenwerkingspartners blijkt dat een aanzienlijk deel van de huidige deelnemers in de reguliere mbo-leerroutes niet in staat is een formeel mbo-diploma Entree dan wel startkwalificatie te behalen. Door praktijkleren op de werkplek meer centraal te stellen hopen de partijen deze doelgroep de mogelijkheid te bieden een flexibel mbo-leerroute te doorlopen. Het idee is dat studenten modulair opgebouwde verkorte Entree diplomaroutes lopen en die flexibel kunnen invullen. De deelnemers kunnen dit opplussen met een mbo-certificaat op niveau 2. Dit wordt gerealiseerd door het onderwijs en bedrijfsleven een onderwijsteam te laten vormen. Praktijkbegeleider werkt nauw samen met de praktijkopleider. Er wordt een Entree-opleiding ontwikkeld Assistent plant, dier of groen. En er kan in mbo-certificaat behaald worden op Groene ruimte (niveau 2).

Het samenwerkingsverband heeft als uiteindelijke doel om te komen tot structurele, flexibele en duurzame mbo-praktijkleerroutes binnen en blended learning community platform. De aanpak is bedoeld voor alle arbeidsmarktregio's in Nederland. Dit project kan dienen als een blauwdruk welke regionaal kan worden ingekleurd en duurzaam wordt verankerd als het samenwerkingsmodel voor praktijkleerroutes voor de kwetsbare doelgroep. Deze blauwdruk kan daarna landelijk ook voor andere werkprofielen worden ingezet. Dit project richt zich op een modulair opgebouwde Entree-opleiding met een verkorte doorlooptijd en een tussentijdse instroommogelijkheid. Daarnaast biedt het de kans om een mbo-certificaat op niveau 2 te behalen.

De partners willen via de samenwerking bestaande initiatieven verknopen, onderzoeken waar de hiaten liggen en daarop anticiperen door opleidings- en trainingsprogramma's te ontwikkelen in de derde leerweg. Beide partners beschikken over jarenlange ervaring in het beiden van onderwijstrajecten aan volwassenen. Yuverta heeft op het vlak van praktijkleerroutes 2 jaar ervaring door te participeren in de pilots mbo Praktijkverklaring. Deze ervaring is een meerwaarde voor het Broers Instituut. Het primaire onderwijsproces van Broers Instituut bestaat uit flexibele diplomagerichte leerroutes in de derde leerweg. Hier heeft Yuverta geen ervaring mee waardoor zij graag gebruik willen maken van deze kennis. Beide partners willen hun leerroutes flexibel en modulair opbouwen volgens de principes van blended learning. Ook willen beide partners dat de ontwikkelde methodiek als blauwdruk kan dienen voor andere werkprofielen en crebo's.

leermiddelen; (digitale) leerroutes; tools

FLEX22003	2021	ROC	1	MBO Utrecht	OPPstap en NCOI
-----------	------	-----	---	-------------	-----------------

Het aantal ouderen en daarmee behoefte aan zorg neemt al jaren toe. Door een tekort aan zorgprofessionals moeten andere doelgroepen worden aangesteld. Zorginstellingen zijn genoodzaakt deze doelgroepen gezamenlijk op te leiden aangezien dit probleem voor een instelling te groot is, vandaar dit samenwerkingsverband. Zorgprofessionals werken vaak zelfstandig en krijgen te maken met nieuwe zorg technologieën. Diplomagerichte mbo-opleidingen sluiten vaak onvoldoende aan bij de beginsituatie en behoeften van de volwassen, werkende student. Het mbo en de zorginstellingen hebben elkaar nodig voor het optimaal verbinden van de schoolse- en de werkcontext en voor het zoeken naar oplossingen voor het capaciteitsvraagstuk. De ambitie van het samenwerkingsverband is om flexibele en toekomstbestendige opleidingen te ontwikkelen en vorm te geven. Het onderwijs sluit aan op ontwikkelingen en het programma wordt afgestemd op de aanwezige kennis en ervaring van de deelnemer die een eigen unieke leerroute volgt. De flexibele opleidingen met de kwalificaties Helpende, Verzorgende IG en Verpleegkundige zullen worden ontwikkeld met een doorlopende leerlijn richting hbo-verpleegkundige.

De ambitie is flexibele en toekomstbestendige opleidingen te ontwikkelen en vorm te geven. Het onderwijs wordt blended en modulair ingericht om aan te sluiten bij de aanwezige kennis en ervaring van studenten. Er wordt een innovatieve begeleidingsstrategie geïmplementeerd om het onderwijs beter af te stemmen op de praktijk en beter aan te laten sluiten bij de

wensen van de volwassen werkende student. Het onderwijs zal aansluiten bij de ontwikkelingen binnen de zorginstellingen in de regio. Het doel is drie flexibele opleidingen te ontwikkelen met een doorlopende leerlijn naar het hbo.

Bij de werving, het ontwikkelen en uitvoeren van de opleiding zullen de partners hun kennis en ervaring delen en maken ze gebruik van elkaars kwaliteiten. De mate van ervaring m.b.t. flexibele onderwijs verschilt per onderwijspartner. OPPStap en NCOI hebben ruime ervaring in onderwijsorganisatie, coaching bij individuele leerroutes, examinering en validering. De ROC's hebben een breed netwerk in de regio en hebben vanuit hun reguliere opleidingen kennis van de doelgroep en kennis van de zorgopleidingen en examinering. Binnen het verband zullen de partners gebruik maken van elkaar expertise om zo de ambities te realiseren. Verder hebben zorgorganisaties een hogere opleidingscapaciteit door met elkaar samen te werken.

Trechtervormig leer- en loopbaanplan; digitaal portfolio; digitaal leerplatform; evaluatie-instrument

